

การจัดการความรู้ (Knowledge Management)

เรื่อง

การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย)

จัดโดย...กองส่งเสริมการมีงานทำ

E-mail : tsic2551@gmail.com

คำนำ

การจัดทำองค์ความรู้เรื่องการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมการมีงานทำและสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การส่งเสริมการมีงานทำ และคุ้มครองคนหางานเพื่อการจ้างงานทุกช่วงวัย

กองส่งเสริมการมีงานทำ ได้จัดทำองค์ความรู้ เรื่อง การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) เพื่อให้บุคลากรของกรมการจัดหางานมีความรู้ ความเข้าใจในวิธีการ กระบวนการ ขั้นตอน ในการจัดทำ/ปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสิ้นกระบวนการ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนางาน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของกรมการจัดหางานและสามารถช่วยเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ ให้แก่บุคลากรของกรมการจัดหางานได้อย่างดียิ่งขึ้น

คณะที่มงานการจัดการความรู้
กองส่งเสริมการมีงานทำ
สิงหาคม 2563

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1	ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานอาชีพ	1-4
บทที่ 2	การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับใหม่ ตาม ISCO-2008	5-13

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ข

บทที่ 1

ความรู้เกี่ยวกับการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ

1. ความเป็นมา

การประกอบอาชีพเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของคนในแต่ละพื้นที่ซึ่งอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป ดังนั้นเพื่อให้ทุกคนในสังคมโลกเข้าใจตรงกันและมีชื่อเรียกที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO) จึงได้จัดประเภทอาชีพไว้เป็นหมวด หมู่ และกำหนดรหัสอาชีพไว้เป็นมาตรฐานสากล ให้แต่ละประเทศได้นำไปกำหนดหมวด หมู่ และตัวอาชีพในประเทศของตนให้เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บสถิติด้านอาชีพและสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปเปรียบเทียบข้อมูลอาชีพกับนานาประเทศได้อย่างเป็นสากล ใช้เป็นข้อมูลในทางสถิติ เรียกว่า "การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล" (International Standard Classification of Occupations : ISCO)

การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) (Thailand Standard Classification of Occupations TSCO) เดิมเป็นภารกิจของกรมการแรงงาน กระทรวงมหาดไทย ต่อมาในปี พ.ศ. 2536 ได้โอนภารกิจการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพประเทศไทย มาเป็นภารกิจของกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ซึ่งในปี พ.ศ. 2545 ได้เป็นชื่อเป็นกระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางานเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการจัดทำข้อมูลอาชีพ การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ใช้หลักเกณฑ์การจัดแบ่งหมวด หมู่ และกำหนดรหัสอาชีพตามการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากลขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ

การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล ได้มีการจัดทำและปรับปรุงตามวาระต่างๆ มาแล้วจำนวน 4 ครั้ง สำหรับการการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ได้มีการจัดทำและปรับปรุงมาแล้วจำนวน 2 ครั้ง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล และการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย)

การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ	
ILO	ประเทศไทย
1.ISCO-58, First version – 1958	
2.ISCO-68, Second version -1968	
3.ISCO-88, Third version -1988	1.พ.ศ. 2512
	2.พ.ศ. 2544
4. ISCO-08, Forth version -2008	3.อยู่ระหว่างจัดทำ

2. แนวคิดขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO) ที่ต้องการเปลี่ยนการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล (International Standard Classification of Occupations : ISCO) ฉบับปี ค.ศ. 1988 เป็นฉบับปี ค.ศ. 2008

องค์การแรงงานระหว่างประเทศได้ปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล ฉบับปี ค.ศ. 1988 เป็นฉบับปี ค.ศ. 2008 เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสโลกาภิวัตน์ โดยมีสาเหตุหลัก ดังนี้

1. การเกิดผลกระทบต่อโครงสร้างอาชีพด้านดิจิทัลในตลาดแรงงาน
 2. การปรับปรุงโครงสร้างอาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพ
 3. การแยกรายละเอียดในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร การประมง และการป่าไม้
 4. การปรับปรุงโครงสร้างอาชีพในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ Informal Sector ใหม่
 5. การปรับปรุงคำอธิบายในแต่ละกลุ่มอาชีพให้มีความชัดเจนและทันสมัย
- การจัดโครงสร้างรหัสอาชีพใหม่ตาม ISCO-2008 แบ่งได้ 4 กลุ่มตามลำดับความสำคัญและกำหนดรหัสตัวเลขประจำกลุ่มต่าง ๆ ดังนี้

หมวดใหญ่	มี	10	หมวดใหญ่	ใช้แทนด้วยเลขรหัส 1 ตัวแรก
หมวดย่อย	มี	43	หมวดย่อย	ใช้แทนด้วยเลขรหัส 2 ตัวแรก
หมู่	มี	130	หมู่	ใช้แทนด้วยเลขรหัส 3 ตัวแรก
หน่วย	มี	436	หน่วย	ใช้แทนด้วยเลขรหัส 4 ตัว

ตัวอย่าง โครงสร้างรหัสอาชีพสากล

หมวดใหญ่	1	ผู้จัดการ ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย
หมวดย่อย	11	ผู้บริหารระดับสูง ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย
หมู่	111	ผู้บัญญัติกฎหมายและข้าราชการระดับอาวุโส
หน่วย	1111	ผู้บัญญัติกฎหมาย

แนวคิดการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล

แนวคิดการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล มาจากคำว่า “งาน” “อาชีพ” และ “ทักษะ” ซึ่งมีคำจำกัดความดังนี้

“งาน” (job) หมายถึง ภารกิจ (Task) และหน้าที่ (duties) ที่ต้องกระทำโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งไม่ว่าจะเป็น ลูกจ้าง นายจ้าง หรือประกอบธุรกิจส่วนตัว

“อาชีพ” (occupation) หมายถึง กลุ่มของงานที่กระทำ ภาระและหน้าที่ที่รับผิดชอบที่เหมือนกัน หรือคล้ายคลึงกัน

“ทักษะ” (skill) หมายถึง ความสามารถในการกระทำภาระและหน้าที่ที่รับผิดชอบของแต่ละงาน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ระดับทักษะ (Skill Level) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของทักษะ (Skill Specialization)

1) ระดับทักษะ (Skill Level) หมายถึง ระดับความยากง่ายของภาระและหน้าที่ที่ต้องกระทำที่มีต่ออาชีพนั้น ๆ แนวคิดนี้นำมาใช้ในการจัดประเภทอาชีพระดับหมวดใหญ่ โดยพิจารณาจากปัจจัยต่อไปนี้

(1) ลักษณะทั่วไปของงานที่ต้องกระทำในอาชีพนั้น ๆ

(2) ระดับการศึกษาในระบบที่กำหนดในมาตรฐานการจัดประเภทการศึกษา (ISCED – 1997) เพื่อนำมาใช้เป็นความรู้ในการประกอบอาชีพ

(3) การฝึกอบรมอย่างไม่เป็นทางการหรือจากประสบการณ์ในอดีตที่เกี่ยวข้องกับงาน

2) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของทักษะ (Skill Specialization) แนวคิดของความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของทักษะ นำมาใช้ในการจัดประเภทอาชีพระดับหมวดย่อย หมู่ หน่วย และตัวอาชีพพิจารณาจากปัจจัยดังนี้

(1) สาขาวิชาของความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงาน

(2) เครื่องจักรและอุปกรณ์

(3) วัสดุที่ใช้

(4) ชนิดของสินค้าและบริการที่ผลิต

การจัดระดับทักษะ เป็นการจัดลำดับความยากง่ายของอาชีพโดย แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

ระดับที่ 1 ลักษณะการทำงาน

1) การทำงานประจำวันง่ายๆ ใช้แรงกายเป็นหลัก ถ้ามีการใช้เครื่องมือจะเป็นเครื่องมือชนิดที่ใช้มือ เช่น พลั่ว เสียม เป็นต้น หรืออุปกรณ์ไฟฟ้าง่าย ๆ เช่น เครื่องดูดฝุ่น หรือการทำความสะอาด ขุดดิน ยกของด้วยมือ ประกอบสินค้าด้วยมือ เก็บผลไม้ เป็นต้น

2) งานที่ทำส่วนใหญ่เป็นงานที่ใช้แรงและความอดทนของร่างกาย อาจมีงานเขียนหรือคำนวณผสมบ้างแต่ไม่ใช่งานหลัก

3) เมื่อเทียบกับระดับการศึกษา คือ ระดับประถมศึกษาหรือระดับต้นของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ISCED Level 1) อาจได้รับการฝึกอบรมหรือมีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องมาบ้าง

4) ตัวอย่างอาชีพระดับทักษะที่ 1 เช่น ผู้ทำความสะอาด ผู้รับจ้างทั่วไป แรงงานด้านการเกษตร ผู้ช่วยงานครัว เป็นต้น

ระดับที่ 2 ลักษณะการทำงาน

1) การทำงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เช่น การควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ การขับเคลื่อนยานยนต์ การบำรุงรักษาและซ่อมแซมอุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องจักร การคำนวณและการจัดเก็บข้อมูล เป็นต้น

2) งานที่ทำส่วนใหญ่เป็นผู้มีความสามารถอ่านข้อมูลเพื่อจดบันทึกการทำงาน การคำนวณตัวเลขได้อย่างถูกต้อง มีความสามารถในการเขียน การคำนวณ และการสื่อสารกับบุคคลต่าง ๆ ได้อย่างดี

3) เมื่อเทียบกับระดับการศึกษา คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ISCED Level 2) หรือมัธยมศึกษาตอนปลาย (ISCED Level 3) หรืออาชีวศึกษา จนถึงระดับอนุปริญญา (ISCED Level 4) รวมถึงความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรม

4) ตัวอย่างอาชีพระดับทักษะที่ 2 เช่น ผู้ขับรถยนต์โดยสารประจำทาง ช่างตัดเย็บเสื้อผ้า ช่างตัดเย็บเสื้อ ช่างเสริมสวย ช่างไฟฟ้าอาคารและอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่น ๆ เป็นต้น

ระดับที่ 3 ลักษณะการทำงาน

1) การทำงานที่ใช้ความรู้ทางด้านเทคนิคและมีความยุ่งยากซับซ้อนของข้อเท็จจริง ต้องใช้ความรู้ทางเทคนิค และกระบวนการทำงานเฉพาะด้าน

2) งานที่ต้องใช้ความรู้ทางด้านภาษาและตัวเลขในระดับสูง และมีทักษะในการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ดี มีความสามารถในการทำความเข้าใจข้อมูลในเอกสาร การจัดทำรายงานและการสื่อสารด้วยวาจาในสถานการณ์ที่ยาก

3) เมื่อเทียบกับระดับการศึกษา คือ ระดับอนุปริญญา (ISCED Level 5b) ใช้เวลาเรียนประมาณ 1 – 3 ปี หลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือมีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพนั้นๆ เพื่อทดแทนการศึกษาในระบบ

4) ตัวอย่างอาชีพระดับทักษะที่ 3 เช่น ช่างเทคนิคประจำห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยา ช่างเทคนิคประจำห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ เลขานุการด้านกฎหมาย นายหน้าทางการค้า เป็นต้น

ระดับที่ 4 ลักษณะการทำงาน

1) การทำงานที่ต้องแก้ไขปัญหาและตัดสินใจที่ยุ่งยาก ต้องใช้ความรู้ในทางทฤษฎีและข้อเท็จจริงในสาขาเฉพาะด้าน ทำการวิเคราะห์และวิจัยองค์ความรู้ในสาขาเฉพาะด้าน วินิจฉัยและรักษาโรค ออกแบบโครงสร้างเครื่องจักร การก่อสร้าง และการผลิต

2) งานที่ต้องใช้ความรู้ทางด้านภาษาและตัวเลขในระดับสูงมาก และมีทักษะในการสื่อสารกับบุคคลอื่นได้ดีเยี่ยม มีความสามารถในการทำความเข้าใจข้อมูลในเอกสารและสื่อแนวคิดที่ซับซ้อนออกมาเป็นหนังสือ รายงาน หรือการนำเสนอด้วยวาจา

3) เมื่อเทียบกับระดับการศึกษา คือ ระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า (ISCED Level 5a หรือสูงกว่า) ซึ่งใช้เวลาเรียนประมาณ 3 - 6 ปี หลังจากจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือมีประสบการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพนั้น ๆ เพื่อทดแทนการศึกษาในระบบ แต่ในบางวิชาชีพจำเป็นต้องผ่านการศึกษาในระบบเท่านั้น

4) ตัวอย่างอาชีพระดับทักษะที่ 4 เช่น ผู้จัดการด้านการตลาดและการขาย วิศวกรโยธา อาจารย์มหาวิทยาลัย แพทย์ พยาบาล ทนายความ นักเศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากลได้นำเอาทักษะ (skill) หมายถึง ความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จมาพิจารณาถึงระดับทักษะ และทักษะเฉพาะด้าน แบ่งทักษะออกเป็น 4 ระดับ โดยใช้ระดับการศึกษาเป็นตัวอธิบายถึงความสามารถ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การจับคู่ระดับทักษะ 4 ระดับกับระดับการศึกษาของ (ISCED-97)

ระดับทักษะ	ISCED - 97	มาตรฐานการจัดจำแนกระดับการศึกษา
4	6	ระดับปริญญาเอก
4	5a	ระดับปริญญาโท
4		ระดับปริญญาตรี
3	5b	อนุปริญญา
2	4	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
2	3	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2	2	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
1	1	ระดับประถม

ที่มา. International Standard Classification of Occupations : ISCO-2008), ILO

เกณฑ์การจัดแบ่งระดับการศึกษาตามการจำแนกประเภทมาตรฐานอาชีพที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์การจัดกลุ่มเบื้องต้น ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การจับคู่หมวดใหญ่ของการจำแนกประเภทมาตรฐานอาชีพกับระดับทักษะ

หมวดใหญ่	ระดับทักษะ
1 ผู้จัดการ	1+4
2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่าง ๆ	4
3 นักเทคนิค ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	3
4 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ	2
5 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการและการขาย	2
6 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตร ป่าไม้และประมง	2
7 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฝีมือ	2
8 ผู้ควบคุมเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	2
9 ผู้ประกอบอาชีพพื้นฐาน	1
0 ผู้ประกอบอาชีพทหาร ตำรวจในเหล่าทัพต่างๆ	1, 2+4

ที่มา. International Standard Classification of Occupations : ISCO-2008), ILO

แม้ว่าการศึกษาในระบบ การฝึกอบรม หรือประสบการณ์การทำงานจะเป็นปัจจัยที่สำคัญเพื่อกำหนดระดับทักษะในการทำงาน แต่ปัจจัยที่สำคัญมากกว่าการศึกษาและการฝึกอบรม คือ “ลักษณะอาชีพที่ทำหรือภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ” เป็นสิ่งที่สามารถบ่งบอกถึงคุณลักษณะของระดับทักษะในแต่ละอาชีพได้ดีกว่า

บทที่ 2

การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับใหม่ ตาม ISCO-2008

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ได้จัดแบ่งการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล ปี ค.ศ. 2008 ออกเป็นหมวดใหญ่ (major) หมวดย่อย (sub major) หมู่ (group) และกลุ่มอาชีพ (unit group) ประเทศไทยได้จัดแบ่งโครงสร้างการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ตามองค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) โดยจัดแบ่งตามการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล ปี ค.ศ. 2008 แต่ในระดับตัวอาชีพ (Occupation) เป็นหน้าที่ของกรมการจัดหางานที่จะพิจารณาจัดจำแนกและจัดทำรายละเอียดอาชีพที่แตกต่างไปตามโครงสร้างเศรษฐกิจและตลาดแรงงานของประเทศไทย

การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย)

ปี พ.ศ. 2539 คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้กระทรวงแรงงาน (กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม) แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรมประเทศไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมได้ลงนามในคำสั่งที่ 127/2539 ลงวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2539 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม มีปลัดกระทรวงแรงงานฯ เป็นประธานกรรมการผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นกรรมการ

ปี พ.ศ. 2544 กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ได้มีคำสั่งที่ 50/2544 ลงวันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2544 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม แทนคำสั่งเดิมเนื่องจากการปรับปรุงโครงสร้างระดับกรม

ปี พ.ศ. 2545 ได้มีพระราชกฤษฎีกาโอนกิจการบริหารและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 ซึ่งกำหนดให้การกำหนดมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรมเป็นภารกิจหนึ่งของกรมการจัดหางาน ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน พ.ศ. 2545 กระทรวงแรงงานจึงได้ ขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ให้ครอบคลุมทุกสาขาอาชีพและอุตสาหกรรมตามคำสั่งกระทรวงแรงงานที่ 79/2549 ลงวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม มีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน อธิบดีกรมการจัดหางานเป็นเลขานุการ

ปี พ.ศ. 2555 กระทรวงแรงงาน ได้มีคำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ 64/2555 ลงวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2555 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม มีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน อธิบดีกรมการจัดหางานเป็นเลขานุการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2554

ปี พ.ศ. 2558 กระทรวงแรงงาน ได้มีคำสั่งกระทรวงแรงงานที่ 61/2558 ลงวันที่ 25 มีนาคม พ.ศ. 2558 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรมมีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน อธิบดีกรมการจัดหางานเป็นเลขานุการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2557

ปัจจุบัน (ปี พ.ศ.2563) กระทรวงแรงงานได้มีคำสั่งที่ 517/2562 ลงวันที่ 2 ธันวาคม 2562 เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม โดยมีปลัดกระทรวงแรงงานฯ เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นกรรมการ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2562 วัตถุประสงค์

ของการแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ข้อคิดเห็น แนวทางในการแก้ไขร่างนิยามอาชีพ และอุตสาหกรรมให้ทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล และเพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน และผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขาเพื่อช่วยปฏิบัติหน้าที่ได้ตามความจำเป็น

การเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทมาตรฐานสากล ฉบับปี ค.ศ. 1998 (ISCO - 1988) (ประเทศไทย จัดทำเป็นฉบับ ปี 2544) เป็นฉบับปี ค.ศ.2008 (ISCO - 2008) (ประเทศไทยอยู่ระหว่างการ ดำเนินการปรับปรุง) มีเนื้อหาหลักดังนี้

1. ปรับโครงสร้างอาชีพในส่วนของอาชีพเกี่ยวกับ “ผู้จัดการ” ระหว่างผู้จัดการบริษัท ในหมวด 12 กับผู้จัดการทั่วไปในหมวด 13
2. ปรับปรุงโครงสร้างอาชีพ ประกอบด้วย
 - ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ให้ทันสมัย
 - ด้านการยกระดับผู้ประกอบการบริการด้านสุขภาพให้ละเอียดและสามารถนำไป เป็นพื้นฐานในการทำรายงานข้อมูลด้านสุขภาพระหว่างประเทศ
 - ด้านผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับพนักงานสำนักงานเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบจาก ICT ที่มีต่องานเสมียนมากขึ้น
3. จัดทำคำอธิบายรายละเอียด
 - เกี่ยวกับอาชีพในภาคการเกษตรในแต่ละรหัสให้ชัดเจนขึ้น
 - เกี่ยวกับอาชีพที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารและงานบริการลูกค้า รวมถึงด้านการ ท่องเที่ยว
4. จัดกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้ถูกต้อง
5. ขยายขอบเขตอาชีพในภาค Informal Sector ที่จัดประเภทไว้ในหมวดใหญ่ 9 (ผู้ประกอบการขั้นพื้นฐาน) ให้มากขึ้น

การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับใหม่ กรมการจัดหางานได้ปรับปรุงเป็นครั้งที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์และขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์

การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ครั้งที่ 3 เป็นการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ เพื่อปรับปรุงข้อมูลอาชีพของประเทศไทยตามโครงสร้างการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากลที่ได้มีการ ปรับปรุงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจในระดับสากล เพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและ เอกชนได้ใช้เป็นฐานข้อมูลเดียวกัน และเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ เปรียบเทียบข้อมูลกับนานาชาติ โดยคาดหวังว่าจะเป็นประโยชน์ในการใช้ศึกษาวิเคราะห์ วางแผนงานในด้านต่าง ๆ เช่น การจ้างงาน การแนะแนวอาชีพ การฝึกอาชีพ เป็นต้น รวมถึงการจัดเก็บข้อมูลทางด้านสถิติข้อมูลอาชีพต่อผู้สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ปฏิบัติงานต่อไป

2. ขั้นตอนการดำเนินการ มีดังนี้

2.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาก่อนการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐาน อาชีพและอุตสาหกรรมประเทศไทย/คณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม หรือคณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม นับเป็นขั้นตอนที่สำคัญตอนหนึ่ง ในการศึกษาแนวทางการจัดทำมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) โดยศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หรือการปรึกษาพูดคุยกับผู้เชี่ยวชาญ ผู้รู้ในประเด็นปัญหาต่าง ๆ และผู้ที่

มีประสบการณ์ในการทำงานลักษณะนี้ เพื่อให้สามารถมองเห็นปัญหาโดยกว้างและชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยมีรายละเอียดในการศึกษา ดังนี้

(1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล เพื่อกำหนดกรอบการสังเกต แนวคำถาม การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร

(2) ทำความเข้าใจวิธีการ และขั้นตอนการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกต การสัมภาษณ์ และจัดเตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในการเก็บรวบรวมในที่ประชุม ได้แก่ สมุดบันทึก แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต เทปอัดเสียง และกล้องถ่ายรูป

การเข้าสู่การประชุมเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดเป็น 4 ระยะกิจกรรมที่ดำเนินการมีดังนี้

ระยะที่ 1 เป็นการรวบรวมข้อมูลด้านอาชีพ เพื่อศึกษาถึงสภาพโดยรวมของแนวทางการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย)

ระยะที่ 2 เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านอาชีพในประเด็นที่ต้องการศึกษา โดยการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม คณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ คณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม

ระยะที่ 3 เป็นระยะที่ใช้ตรวจสอบข้อมูลด้านอาชีพ และวิเคราะห์ข้อมูลด้านอาชีพว่ามีความครบถ้วนหรือไม่

ระยะที่ 4 เป็นระยะที่เริ่มทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านอาชีพในส่วนที่เหลือ และบางประเด็นที่ยังไม่ชัดเจน ซึ่งทำการตรวจสอบข้อมูลเป็นระยะโดยการรับรองรายงานการประชุม

2.2 ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ประกอบด้วย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต ได้แก่ แบบบันทึกการสังเกต การประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม/คณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ หรือคณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม รวมถึงสภาพโดยทั่วไปของการประชุม เช่น สถานที่ประชุม จำนวนคณะกรรมการ/อนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ ที่มาประชุม เป็นต้น

2) เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์คณะกรรมการ/อนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ แนวทางการสัมภาษณ์ และแบบบันทึกเอกสารข้อมูลด้านอาชีพ

3) เครื่องมือด้านเอกสาร ได้แก่ เอกสารแปลและเอกสารการประชุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(1) เอกสารแปลจากเอกสาร ISCO - 2008 โดยศึกษาเปรียบเทียบโครงสร้างและข้อมูลการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพประเทศไทยฉบับแปลเป็นภาษาไทยแล้ว

(2) การนำร่างการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับแปลเป็นภาษาไทยมาพิจารณา จัดหมวดหมู่ ให้สอดคล้องกับ ISCO - 2008

(3) การจัดประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม/คณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ หรือคณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม เพื่อพิจารณาตรวจสอบ แก้ไขร่างนิยามให้คำแนะนำ รวมทั้งการเพิ่มเติมข้อมูล การกำหนดเลขรหัสอาชีพ และปรับปรุงแก้ไขข้อมูลตามข้อเสนอของอนุกรรมการ

(4) การตรวจสอบความถูกต้อง การแก้ไขคำศัพท์เฉพาะ และศัพท์วิชาการให้ถูกต้อง และสอดคล้องกันตามที่คณะอนุกรรมการแต่ละสาขาได้ให้ข้อเสนอแนะไว้

(5) การนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรมเพื่อพิจารณาจัดพิมพ์เผยแพร่

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดทำการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน ครอบคลุม ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นต้องคำนึงถึงแหล่งข้อมูลและวิธีที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้านอาชีพอย่างครบถ้วน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แหล่งข้อมูลด้านอาชีพ ประกอบด้วยแหล่งข้อมูล 3 ประเภท คือ แหล่งเอกสาร แหล่งบุคคล และแหล่งเหตุการณ์ ดังนี้

(1) ประเภทแหล่งเอกสาร ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสาร ISCO – 2008 ที่ใช้เปรียบเทียบกับโครงสร้างและข้อมูลการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับแปลเป็นภาษาไทยมาพิจารณาจัดหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับ ISCO - 2008 เป็นต้น

(2) ประเภทแหล่งบุคคล ได้แก่ คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม คณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ คณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม

(3) ประเภทแหล่งเหตุการณ์ ได้แก่ การประชุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม คณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ คณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม

2) วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 3 วิธีการประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(1) การวิเคราะห์เอกสาร โดยจากการศึกษาเอกสารต่างๆ เช่น ข้อมูลจากเอกสาร ISCO - 2008 ข้อมูลการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับแปลเป็นภาษาไทย เป็นต้น

(2) การสังเกต (Observation) โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม คณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาต่างๆ คณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม การสังเกตที่ใช้ในการจัดทำ การจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) มี 2 แบบ ประกอบด้วย การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แบบที่ 1 การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (participant observation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมกับผู้ให้ข้อมูลด้านอาชีพ มีการร่วมกิจกรรม โดยต้องมีการวางแผนการสังเกตมาอย่างรอบคอบ ชัดเจนมีการจดบันทึก การสังเกตอย่างเป็นระบบ มีการบันทึกภาพและระมัดระวังในเรื่องของความตรง ความเที่ยงในการแปรผลการสังเกต

แบบที่ 2 การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation) เป็นการสังเกตโดยไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรม เช่น ร่วมสังเกตการณ์ในประชุมคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาต่าง ๆ ในห้องประชุม เป็นต้น

(3) การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าโดยใช้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ถามและผู้ตอบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมข้อมูลด้านอาชีพเป็นการสนทนาอย่างมีจุดมุ่งหมายเป็นหลัก

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูลอาชีพ มี 3 ลักษณะ ดังนี้

1) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากเอกสาร โดยเน้นเนื้อหาที่อ้างอิงแนวคิดการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) และตามวัตถุประสงค์ของการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย)

2) การจำแนกข้อมูล (Typologica Analysis) โดยเป็นการจำแนกแบบใช้แนวคิดทฤษฎีและไม่ใช่ทฤษฎี คือ การจำแนกข้อมูลด้านอาชีพที่จะวิเคราะห์ตามความเหมาะสมกับข้อมูล

3) การเปรียบเทียบข้อมูล (Constant Comparative Method) เปรียบเทียบแนวทางการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากลกับการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย)

3. ขั้นตอนการลงรหัสอาชีพ

การให้เลขรหัสอาชีพในระดับสากล เริ่มตั้งแต่เลขรหัสอาชีพในหมวดใหญ่ หมวดย่อย หมู่ และหน่วย ตามการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล (ISCO - 2008) เพื่อให้ข้อมูลอาชีพสามารถเปรียบเทียบกับนานาชาติประเทศได้ โดยการให้เลขรหัสอาชีพในหน่วยอาชีพ (unit group เลขรหัส 4 หลัก) ซึ่งลงท้ายด้วยเลข 9 หมายถึง อาชีพอื่น ๆ ซึ่งไม่สามารถจัดประเภทไว้ในหน่วยอาชีพใดๆ จะถูกนำมารวมไว้ในหน่วยอาชีพนี้

การให้เลขรหัสอาชีพของการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) จะอ้างอิงกับการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) เริ่มตั้งแต่เลขรหัสอาชีพในหน่วยใหญ่ อาชีพ ในหน่วยย่อย กลุ่มอาชีพ และอาชีพ ซึ่งการให้เลขรหัสอาชีพ แบ่งได้ ดังนี้

- 1) เลขรหัสอาชีพในหน่วยใหญ่ ใช้เลขรหัส 3 หลัก เริ่มตั้งแต่ 000
- 2) เลขรหัสอาชีพในหน่วยย่อย ใช้เลขรหัส 2 หลัก เริ่มตั้งแต่ 00 โดยเริ่มนับต่อจากเลขรหัสอาชีพในหน่วยใหญ่ 3 หลัก
- 3) เลขรหัสกลุ่มอาชีพใช้เลขรหัส 2 หลัก เริ่มตั้งแต่ 00 โดยเริ่มนับต่อจากเลขรหัสอาชีพในหน่วยย่อย 2 หลัก
- 4) เลขรหัสตัวอาชีพใช้เลขรหัส 2 หลัก เริ่มตั้งแต่ -00 (ขีดศูนย์ศูนย์) โดยเริ่มนับต่อจากเลขรหัสกลุ่มอาชีพ 2 หลัก ซึ่งแสดงถึงตัวอาชีพที่อยู่ในรหัสอาชีพใดรหัสอาชีพหนึ่งนั้น จะให้เลขรหัสอาชีพเรียงไปตามลำดับ เช่น 1321.0010000-00 ผู้จัดการด้านการผลิตด้านเภสัชภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง 1321.0010100-00 ผู้จัดการด้านการผลิตด้านเภสัชภัณฑ์ 1321.0010101-00 ผู้จัดการด้านการผลิตยาแผนปัจจุบัน 1321.0010101-01 ผู้จัดการด้านการผลิตตัวยาสำคัญในยาแผนปัจจุบัน เป็นต้น

ทั้งนี้ การกำหนดรหัสอาชีพขึ้นอยู่กับจำนวนตัวอาชีพที่มีอยู่ในรหัสอาชีพเดียวกัน ถ้ามีช่วงห่างระหว่างเลขรหัสอาชีพในตัวอาชีพ เช่น 1321.0040114-20 กับ 1321.004114-30 แสดงว่าอาชีพทั้งสองรหัสนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไรบ้าง กับอาชีพที่อยู่ในรหัสอาชีพเดียวกัน เช่น

1321.0040114-20	ผู้จัดการด้านการผลิตไอศกรีมนม
1321.0040114-30	ผู้จัดการด้านการผลิตโยเกิร์ต
1321.0040114-40	ผู้จัดการด้านการผลิตเนยแข็ง

อาชีพในกลุ่มเดียวกันที่มีลักษณะทั่ว ๆ ไป ที่ไม่ได้ทำงานหรือมีความชำนาญงานด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ ที่มาจากอาชีพในหน่วยใหญ่ อาชีพในหน่วยย่อย กลุ่มอาชีพเดียวกันให้กำหนดรหัสอาชีพโดยใส่เลขรหัสสองตัวสุดท้ายด้วย 00

อาชีพในกลุ่มเดียวกันซึ่งเกี่ยวข้องกับอาชีพอื่นๆ ที่มีลักษณะการปฏิบัติงานเบ็ดเตล็ด แต่เป็นอาชีพซึ่งไม่มีความสำคัญเพียงพอที่จะจัดประเภทออกเป็นตัวอาชีพได้ ที่มาจากอาชีพในหน่วยใหญ่ อาชีพในหน่วยย่อย กลุ่มอาชีพเดียวกันให้กำหนดรหัสอาชีพโดยใส่เลขรหัสสองตัวสุดท้ายด้วย 90

4. หลักการให้ชื่ออาชีพ

หลักการให้ชื่ออาชีพ ตั้งแต่ระดับหมวดใหญ่ หมวดย่อย หมู่ อาชีพในหน่วยใหญ่ จนถึงหน่วยอาชีพ จะใช้ตามการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล ได้แก่

“หมวดใหญ่” ให้ชื่อที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะอาชีพ ซึ่งบุคคลนั้นทำอยู่ เช่น ผู้จัดการ ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบอาชีพด้านการบริการ ผู้ประกอบอาชีพด้านธุรการ เป็นต้น

“หมวดย่อย” ให้ชื่อหมวดย่อยของอาชีพที่จำแนกย่อยจากหมวดใหญ่โดยจะแสดงถึงลักษณะอาชีพที่จำแนกออกเป็นส่วน ๆ ชัดเจนขึ้น

“หมู่” เป็นชื่อหมู่อาชีพที่จำแนกย่อยจากหมวดย่อยและแสดงถึงลักษณะอาชีพที่ชัดเจนจำกัดขึ้น อาจใช้ชื่ออย่างเดียวกับหมู่อาชีพซึ่งอยู่ในหมู่นั้นโดยรวมชื่อหมู่อาชีพทุกรหัสหรือเพียงบางรหัส

“หน่วย” เป็นหน่วยอาชีพที่จำแนกย่อยจากหมู่และชื่อจะแสดงถึงหน่วยอาชีพที่อยู่ในรหัส อาชีพนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น

1321 ผู้จัดการด้านการผลิต

1323 ผู้จัดการด้านการก่อสร้าง โดยประกอบด้วยอาชีพในหน่วยใหญ่และหน่วยย่อย

“อาชีพในหน่วยใหญ่” เป็นชื่ออาชีพที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะอาชีพ ซึ่งบุคคลนั้นทำอยู่ในแต่ละประเภทกิจกรรมอุตสาหกรรม ตัวอย่างเช่น

- ผู้จัดการด้านการผลิตอาหาร และเครื่องดื่ม 1321.0040000-00

- ผู้จัดการด้านการก่อสร้าง 1323.0010000-00

“อาชีพในหน่วยย่อย” เป็นชื่ออาชีพที่จำแนกย่อยจากอาชีพในหน่วยใหญ่โดยจะแสดงถึงลักษณะอาชีพที่จำแนกออกเป็นส่วน ๆ ชัดเจนขึ้น ตัวอย่างเช่น

- ผู้จัดการด้าน การผลิตอาหาร อาหารถนอมและอาหารแปรรูป 1321.0040100-00

- ผู้จัดการให้คำปรึกษาด้านวิศวกรรม 1323.0010100-00

“กลุ่มอาชีพ” เป็นชื่ออาชีพที่จำแนกย่อยจากอาชีพในหน่วยย่อยและแสดงถึงลักษณะอาชีพที่ชัดเจนจำกัดขึ้น ตัวอย่างเช่น

- ผู้จัดการด้านการผลิตผลไม้บรรจุภาชนะ (ยกเว้นมะพร้าว และยกเว้นกระป๋อง) 1321.0040101-00

- ผู้จัดการบริษัทสำรวจพื้นที่ 1323.0010101-00

“อาชีพ” เป็นตัวอาชีพที่เล็กที่สุด จำแนกย่อยจากกลุ่มอาชีพ การให้ชื่อตัวอาชีพและหน่วย อาชีพนี้ได้ใช้ชื่อซึ่งเป็นชื่อสากลหรือใช้เรียกอย่างเป็นทางการและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป อย่างไรก็ตามสามารถใส่ชื่ออาชีพที่ใช้เรียกกันในท้องถิ่นหรือในตลาดแรงงานกำกับไว้ด้วยก็ได้ เพื่อสะดวกแก่ผู้ใช้ประโยชน์ ตัวอย่างเช่น

- ผู้จัดการด้านการผลิตผลไม้แช่แข็ง 1321.0040101-01

- ผู้จัดการด้านการผลิตสตรอเบอร์รี่แช่แข็ง 1321.0040101-02

5. หลักการเขียนนิยามอาชีพ

การเขียนนิยามอาชีพในระดับหมวดใหญ่ หมวดย่อย หมู่และหน่วยในอาชีพนั้น ส่วนใหญ่เป็นนิยามอาชีพที่ทำการแปลมาจากนิยามอาชีพของการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล โดยผ่านการพิจารณาและปรับให้เข้ากับสภาพข้อเท็จจริงของประเทศไทย ซึ่งนิยามแต่ละอาชีพจะแสดงถึงความหมายของภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบของอาชีพนั้น

การเขียนนิยามอาชีพในระดับอาชีพในหน่วยใหญ่ อาชีพในหน่วยย่อย กลุ่มอาชีพ และอาชีพ ส่วนใหญ่เป็นนิยามอาชีพอ้างอิงมาจากนิยามอุตสาหกรรมของการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรม (ประเทศไทย) โดยผ่านการพิจารณาและปรับให้เข้ากับสภาพข้อเท็จจริงของประเทศไทย ซึ่งนิยามแต่ละอาชีพจะแสดงถึงความหมายของภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบของอาชีพนั้น

การเขียนนิยามอาชีพในการจัดทำกรจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ในระดับตัวอาชีพ ต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาอาชีพต่าง ๆ ในการช่วยแก้ไขร่างนิยามอาชีพแต่ละอาชีพ

โดยมีรูปแบบการเขียนนิยามอาชีพ คือ นิยามตัวอาชีพแต่ละตัวอาชีพจะแสดงถึงลักษณะอาชีพที่ต้องปฏิบัติ โดยแยกเนื้อหาออกเป็นประโยคบอกเล่าแต่ละประโยคเป็นการอธิบายถึงลักษณะอาชีพและภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบหรือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในบางรหัสอาชีพจะบรรยายตามลำดับขั้นตอนการประกอบอาชีพ บางอาชีพมีการบรรยายถึงลักษณะภาระหน้าที่ที่รับผิดชอบ

6. การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานฯ

การพิจารณาจัดหมวดหมู่ ประเภทมาตรฐานอาชีพ จะมีคณะกรรมการต่าง ๆ ร่วมในการพิจารณา แก้ไข กลั่นกรอง เพื่อให้นิยามอาชีพเกิดความถูกต้องและสมบูรณ์ในแต่ละประเภทสาขา ซึ่งประกอบไปด้วยคณะกรรมการที่ปรึกษา/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานฯ ต่าง ๆ ดังนี้

6.1 คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 ตุลาคม 2562 เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม เพื่อดำเนินการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยมีปลัดกระทรวงแรงงาน เป็นประธาน รองปลัดกระทรวงแรงงาน หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และผู้แทนจากกระทรวงต่าง ๆ เป็นกรรมการ อธิบดีกรมการจัดหางาน เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้อำนวยการกองส่งเสริมการมีงานทำ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม ให้ทันสมัย และสอดคล้องกับมาตรฐานอุตสาหกรรมสากล รวมทั้งให้มีอำนาจที่พิจารณาที่แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และผู้ทรงคุณวุฒิเฉพาะสาขา เพื่อช่วยปฏิบัติหน้าที่ตามความจำเป็นและอำนาจหน้าที่อื่น ๆ โดยวาระจะสิ้นสุดเมื่อมีคณะรัฐมนตรีชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่แทนชุดเดิม (รายละเอียดตามภาคผนวก ข)

6.2 คณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมแต่ละสาขา

แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม โดยมีผู้แทนหลักจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสาขาอาชีพที่จะปรับปรุงเป็นประธาน ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสาขาอาชีพที่จะปรับปรุงเป็นอนุกรรมการ ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสาขาอาชีพที่จะปรับปรุง และผู้แทนกรมการจัดหางานเป็นกรรมการและเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นแก่หน่วยงานที่เสนอแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขาที่จะปรับปรุง และอำนาจหน้าที่อื่น ๆ โดยวาระจะสิ้นสุดเมื่อคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ สิ้นสุดลง (รายละเอียดตามภาคผนวก ข)

6.3 คณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมแต่ละสาขา

แต่งตั้งโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม โดยมีผู้แทนที่ได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการฯ เป็นประธาน ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสาขาอาชีพฯ เป็นคณะทำงานและเลขานุการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่รวบรวมข้อมูลประเด็นความต้องการ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขาที่จะปรับปรุงให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สนับสนุนการทำงานในทุกมิติ ด้านการแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม ตามความจำเป็น และอำนาจหน้าที่อื่น ๆ (รายละเอียดตามภาคผนวก ข)

7. การจัดประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษา/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงานฯ ทั้ง 3 คณะจะมีขั้นตอนในการจัดประชุม ดังนี้

- 1) การกำหนดวันประชุม โดยขอนัดวันประชุมกับประธานฯ เพื่อจัดประชุม
- 2) การประสานหาสถานที่จัดประชุมตามวันที่กำหนด
- 3) การขออนุมัติจัดประชุมฯ และขอยืมเงินทศรองราชการ
- 4) การจัดทำหนังสือเชิญประชุมประธานฯ พร้อมคณะฯ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนด
- 5) การจัดทำวาระการประชุม/แบบตอบรับ เพื่อส่งไปพร้อมกับหนังสือเชิญประชุม
- 6) การจัดทำแนวการประชุม และร่างนิยามอาชีพที่จำแนก รหัส หมวด หมู่ รหัสอาชีพ ตัวอาชีพเสร็จแล้ว เพื่อนำเข้าที่ประชุมให้คณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน พิจารณา
- 7) การประสานประธานฯ การประชุมเพื่อเข้าพบก่อนการประชุมเพื่ออธิบายเพิ่มเติมถึงเหตุผลความจำเป็นในการต้องมีการประชุมและแนวทางการประชุม
- 8) การประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอทราบชื่อผู้แทนหลักหรือผู้แทนรองที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมประชุม
- 9) การจัดเตรียมอาหารว่าง อาหารกลางวันสำหรับผู้ร่วมประชุม
- 10) การจัดเตรียมใบลงทะเบียน/ใบสำคัญรับเงินค่าอาหารว่างและอาหารกลางวัน /ป้ายชื่อของคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน/ไฟลิ่งงานที่เกี่ยวข้อง
- 11) วันประชุม เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบต้องจัดเตรียมเอกสารการประชุม เช่น หนังสือการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (ถ้ามี) ร่างนิยามอาชีพ ไฟลิ่งงานที่เกี่ยวข้อง เทปบันทึกเสียงสมุด ปากกา ดินสอ ฯลฯ
- 12) หลังวันประชุม สรุปผลการประชุมเสนออธิบดี
- 13) การจัดทำรายงานการประชุม และทำหนังสือส่งคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ/คณะทำงาน ที่เข้าร่วมประชุมเพื่อพิจารณารับรองรายงานการประชุม หากมีการแก้ไขรายงานให้ปรับปรุงรายงานการประชุมให้เรียบร้อยและรายงานในการประชุมครั้งต่อไป หรือนำเข้าที่ประชุมคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องและคณะกรรมการที่ปรึกษาฯ

8. การนำข้อมูลเข้าคณะรัฐมนตรี เพื่อประกาศใช้

เมื่อร่างนิยามอาชีพผ่านการรับรองจากคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรมเรียบร้อยแล้ว (เป็นรูปเล่ม) ต้องทำหนังสือถึงคณะรัฐมนตรีเพื่อให้คณะรัฐมนตรีลงมติรับรองและประกาศใช้นิยามอาชีพ (ประเทศไทย) ในราชกิจจานุเบกษา กรมการจัดหางานจึงจะสามารถส่งให้หน่วยงานต่าง ๆ นำรหัสและนิยามอาชีพ (ประเทศไทย) ไปใช้ต่อไป

ภาคผนวก ก

แนวทางการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับใหม่ มีแนวทางดังนี้

1. กรอบการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับใหม่
2. การเปลี่ยนแปลงระหว่าง ISCO 2008 และ TSCO ใหม่ ในระดับ 4 หลัก

1. กรอบการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับใหม่ ใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพสากล โดยแบ่งโครงสร้างระดับหมวดใหญ่ หมวดย่อย และหมู่ ดังนี้

หมวดใหญ่ 1 ผู้จัดการ

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวางแผน ควบคุม ประสานงาน และประเมินผลกิจกรรมในภาพรวมของวิสาหกิจ รัฐบาล และองค์กรอื่นๆ หรือหน่วยงานภายในองค์กรที่สังกัดอยู่ และจัดทำและทบทวนนโยบาย กฎหมาย เงื่อนไข และระเบียบข้อบังคับ จัดทำและให้คำปรึกษาด้านงบประมาณในระดับนโยบาย กฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของวิสาหกิจ หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรอื่น ๆ รวมถึงมีอำนาจในการตัดสินใจใช้ทรัพยากร บุคคลากร และงบประมาณเพื่อดำเนินนโยบายและโครงการต่าง ๆ

- 11 **ผู้บริหารระดับสูง เจ้าหน้าที่ระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย**
 - 111 ผู้บัญญัติกฎหมายและข้าราชการระดับอาวุโส
 - 112 **กรรมการผู้จัดการและผู้บริหารระดับสูง**
- 12 **ผู้จัดการใหญ่, กรรมการ ด้านการค้าและการบริหาร**
 - 121 ผู้จัดการด้านการบริหารและการบริการทางธุรกิจ
 - 122 ผู้จัดการด้านการพัฒนา, การตลาดและการขาย
- 13 **ผู้จัดการฝ่ายผลิต และผู้จัดการฝ่ายบริการเฉพาะด้าน**
 - 131 ผู้จัดการฝ่ายผลิตด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง
 - 132 **ผู้จัดการฝ่ายผลิต ผู้จัดการเหมือง ผู้จัดการฝ่ายก่อสร้าง และผู้จัดการฝ่ายจำหน่ายสินค้า**
 - 133 **ผู้จัดการฝ่ายบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร**
 - 134 **ผู้จัดการฝ่ายบริการที่มีความชำนาญ**
- 14 **ผู้จัดการด้านการต้อนรับ, การค้าปลีกและผู้จัดการอื่นที่เกี่ยวข้อง**
 - 141 ผู้จัดการโรงแรมและผู้จัดการภัตตาคาร
 - 142 ผู้จัดการด้านการค้าปลีกและการขายส่ง
 - 143 ผู้จัดการอื่นๆ

หมวดใหญ่ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเพิ่มพูนความรู้ที่มีอยู่เดิม ประยุกต์ใช้แนวคิดและทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สิ่งมีชีวิต ซึ่งรวมถึงการบริการทางการแพทย์และสุขภาพ สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ หรือศิลปศาสตร์ ทำการสอนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นระบบ หรือผสมผสานกิจกรรมต่างๆ เหล่านี้เข้าด้วยกัน รวมถึงให้บริการทางธุรกิจ กฎหมาย และสังคม สร้างสรรค์และทำงานศิลปะ ให้คำแนะนำด้านจิตวิญญาณ

- 21 **ผู้ประกอบวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และวิศวกรรม**
 - 211 นักฟิสิกส์และนักวิทยาศาสตร์โลก
 - 212 นักคณิตศาสตร์, นักคณิตศาสตร์ประกันภัยและนักสถิติ

- 213 นักวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิต
- 214 วิศวกร (ยกเว้น เทคโนโลยีไฟฟ้า)
- 215 วิศวกรเทคโนโลยีไฟฟ้า
- 216 สถาปนิก, นักวางแผน, นักสำรวจและนักออกแบบ
- 22 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ
 - 221 แพทย์
 - 222 พยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์
 - 223 แพทย์แผนโบราณและแพทย์ทางเลือก
 - 224 ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์
 - 225 สัตวแพทย์
 - 226 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพอื่นๆ
- 23 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน
 - 231 อาจารย์มหาวิทยาลัยและอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา
 - 232 อาจารย์อาชีวศึกษา
 - 233 อาจารย์มัธยมศึกษา
 - 234 ครูประถมศึกษาและครูอนุบาล
 - 235 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอนอื่นๆ
- 24 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการบริหารและธุรกิจ
 - 241 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการเงิน
 - 242 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการบริหาร
 - 243 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสัมพันธ์, การตลาดและการขาย
- 25 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
 - 251 นักวิเคราะห์และพัฒนาซอฟต์แวร์ และแอปพลิเคชัน
 - 252 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านฐานข้อมูลและเครือข่าย
- 26 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านกฎหมาย, สังคม, และวัฒนธรรม
 - 261 นักกฎหมาย
 - 262 บรรณารักษ์, ผู้เก็บรักษาเอกสารสำคัญ, และผู้ดูแลพิพิธภัณฑ์
 - 263 สังคมและผู้ประกอบวิชาชีพด้านศาสนา
 - 264 นักเขียน, นักข่าว, นักภาษาศาสตร์
 - 265 นักสร้างและนักแสดงแสดง

หมวดใหญ่ 3 ข่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการวิจัยและประยุกต์ใช้แนวความคิดและวิธีการด้านวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยี พันธุ์วิศวกรรม การแพทย์ วิทยาศาสตร์สังคม และมานุษยวิทยา รวมถึงศิลปะ การบริหารจัดการด้านกฎหมายและข้อบังคับของรัฐบาล และงานสังคมสงเคราะห์ ให้บริการทางด้านเทคนิคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า การเงิน การจัดการ มีส่วนร่วมในกิจกรรมกีฬาและปฏิบัติงานด้านศาสนา

- 31 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับวิทยาศาสตร์และวิศวกรรมศาสตร์
 - 311 ข่างเทคนิคเกี่ยวกับด้านฟิสิกส์และวิศวกรรมศาสตร์
 - 312 หัวหน้างานก่อสร้าง, หัวหน้างานสายการผลิตและหัวหน้างานเหมืองแร่

- 313 ช่างเทคนิคควบคุมกระบวนการทางเทคนิค
- 314 ช่างเทคนิคเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์เพื่อชีวิตและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- 315 ช่างเทคนิคและผู้ควบคุมประจำเรือและอากาศยาน
- 32 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ
- 321 ช่างเทคนิคเกี่ยวกับการแพทย์และเภสัชกรรม
- 322 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลและการผดุงครรภ์
- 323 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับแพทย์แผนโบราณและแพทย์ทางเลือก
- 324 ช่างเทคนิคและผู้ช่วยสัตวแพทย์
- 325 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอื่นๆ
- 33 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและธุรกิจ
- 331 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการเงินและคณิตศาสตร์
- 332 นายหน้าและตัวแทนซื้อ-ขาย
- 333 ตัวแทนบริการทางธุรกิจ
- 334 เลขานุการด้านการบริหารและเลขานุการเฉพาะด้าน
- 335 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบของรัฐบาล
- 34 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย, สังคม, วัฒนธรรมและอาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 341 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย, สังคมและศาสนา
- 342 ผู้ทำงานด้านกีฬาและสถานที่ออกกำลังกาย
- 343 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับศิลปะ วัฒนธรรม และการปรุงอาหาร
- 35 ช่างเทคนิคด้านสารสนเทศและการสื่อสาร
- 351 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศและการสื่อสารและช่างเทคนิคที่ให้การช่วยเหลือผู้ใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 352 ช่างเทคนิคด้านการติดต่อสื่อสารและช่างเทคนิคด้านการกระจายเสียงและภาพ

หมวดใหญ่ 4 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบันทึก จัดทำ จัดเก็บ คำนวณ และเรียกใช้ข้อมูล และทำหน้าที่เสมียนหรือพนักงานสำนักงานที่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน รายการสินค้าที่จัดเก็บ การผลิต และขนส่ง การจัดการเดินทาง จัดทำและควบคุมระบบงานเอกสาร ให้ข้อมูลข่าวสาร และนัดหมาย

ทั้งนี้มีการปรับปรุงใหม่ เนื่องจากเหตุดังนี้

1. เกิดการจัดกลุ่มอาชีพใหม่เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ ในปัจจุบันต้องมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเข้ามาเกี่ยวข้องในการทำงาน
2. มีการแยกกลุ่มอาชีพเลขานุการทั่วไปกับเลขานุการด้านการบริหารที่ได้จัดประเภทอาชีพไว้ในหมวดใหญ่ 3 เนื่องจากการใช้ทักษะในการทำงานมีความแตกต่างกัน

3. มีรหัสอาชีพผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการด้านบุคลากรเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน ได้แก่

หมู่ 422 พนักงานให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ลูกค้า เป็นกลุ่มอาชีพที่ให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารแก่ลูกค้ารวมถึงบริการเกี่ยวกับการท่องเที่ยว จากเดิมที่เคยมีเพียง 3 รหัสอาชีพใน ISCO - 1988 เพิ่มขึ้นเป็น 8 รหัสอาชีพใน ISCO - 2008

- 41 พนักงานทั่วไป และพนักงานพิมพ์
 - 411 พนักงานสำนักงานทั่วไป
 - 412 เลขานุการ (ทั่วไป)
 - 413 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานพิมพ์
- 42 พนักงานบริการลูกค้า
 - 421 พนักงานประจำเคาเตอร์ พนักงานเก็บเงิน และพนักงานที่เกี่ยวข้อง
 - 422 ผู้ปฏิบัติงานด้านข้อมูลลูกค้า
- 43 พนักงานบันทึกรายการตัวเลขและรายการวัสดุ
 - 431 พนักงานบันทึกรายการตัวเลข
 - 432 พนักงานบันทึกรายการวัสดุและขนส่ง
- 44 พนักงานสำนักงานด้านอื่นๆ
 - 441 พนักงานสำนักงานด้านอื่นๆ

หมวดใหญ่ 5 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการและการขาย

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบริการส่วนบุคคลและการป้องกันภัยที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง การดูแลทำความสะอาดบ้านและอาคาร การจัดเตรียมและการบริการอาหารและเครื่องดื่ม การดูแลส่วนบุคคล และการบริการป้องกันอัคคีภัยและการกระทำผิดกฎหมาย หรือการสาธิตสินค้าและขายสินค้าในร้านขายส่งหรือขายปลีกและในสถานประกอบการที่คล้ายกัน รวมถึงตามแผงลอยและตลาด

- 51 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการส่วนบุคคล
 - 511 พนักงานประจำยานพาหนะ และมัคคุเทศก์
 - 512 พ่อครัว
 - 513 พนักงานเสิร์ฟ และพนักงานผสมเครื่องดื่ม
 - 514 ช่างตัดผม ช่างเสริมสวย และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
 - 515 หัวหน้างานด้านความเรียบร้อยของอาคารสถานที่และหัวหน้างานแม่บ้าน
 - 516 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการส่วนบุคคลอื่นๆ
- 52 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการขาย
 - 521 ผู้จำหน่ายสินค้าตามถนนและตลาด
 - 522 ผู้จำหน่ายสินค้าในร้านค้า
 - 523 พนักงานเก็บเงินและพนักงานขายตัว
 - 524 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการขายอื่นๆ

ทั้งนี้มีการปรับปรุงใหม่เนื่องจาก

หมู่ 523 พนักงานแคชเชียร์และเสมียนขายตัว ได้มีการย้ายรหัส 4211 ใน ISCO-1988 มาอยู่ใน ISCO - 2008 เนื่องจากการทำงานต้องใช้ทักษะอาชีพที่ใกล้เคียงกับการจำหน่ายสินค้า และมีการแทรกรหัสอาชีพผู้จำหน่ายสินค้ามากขึ้น มีทั้งการจำหน่ายสินค้าตามแผงลอยและตลาด ตาม

ถนน ตามบ้าน และทางโทรศัพท์ ซึ่งจากเดิมเคยจัดประเภทอาชีพไว้ในหมวดใหญ่ 9 ใน ISCO - 1988 มารวมไว้ในรหัส 52 ด้วย ดังนี้

- 53 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่วนบุคคล
 - 531 พนักงานดูแลเด็กและครูผู้ช่วย
 - 532 พนักงานดูแลส่วนบุคคลด้านสุขภาพ
- 54 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัย
 - 541 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันภัย

หมวดใหญ่ 6 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตร ประมง และป่าไม้

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยวพืชไร่ หรือไม้ยืนต้น และไม้ผล เก็บผลไม้ ป่าและพืชป่า เพาะพันธุ์ เลี้ยง หรือล่าสัตว์ ผลิตผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการเลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากป่า เพาะเลี้ยงหรือจับปลา และเพาะพันธุ์หรือเก็บสิ่งมีชีวิตอื่นๆ ในน้ำ เพื่อนำมาเป็นอาหาร ที่พักอาศัย และรายได้สำหรับตัวเองและสมาชิกในครัวเรือน

- 61 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรเพื่อการค้าขาย
 - 611 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเพาะปลูกพืชไร่
 - 612 ผู้เลี้ยงสัตว์
 - 613 ผู้ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน
- 62 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านป่าไม้ ประมง และล่าสัตว์เพื่อการค้าขาย.
 - 621 ผู้ทำงานด้านการป่าไม้และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
 - 622 ผู้ทำงานด้านการประมง การล่าสัตว์และดักจับสัตว์ต่าง ๆ
- 63 ผู้ทำงานด้านการเพาะปลูก ประมง ล่าสัตว์ และเก็บหาของป่าเพื่อการดำรงชีพ
 - 631 เกษตรกรที่ปลูกพืชเพื่อการดำรงชีพ
 - 632 เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์เพื่อการดำรงชีพ
 - 633 เกษตรกรที่ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสานเพื่อการดำรงชีพ
 - 634 ชาวประมง นักล่าสัตว์ นักดักสัตว์ และคนเก็บหาของป่าเพื่อการดำรงชีพ

หมวดใหญ่ 7 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่

เกี่ยวข้อง

ปฏิบัติงานโดยใช้ความรู้และทักษะเฉพาะทางด้านการก่อสร้างและบำรุงรักษาอาคาร ขึ้นรูปโลหะ ทำโครงสร้างโลหะ ติดตั้งเครื่องมือกล หรือทำการผลิต ปรับตั้ง บำรุงรักษา และซ่อมแซม เครื่องจักร อุปกรณ์ หรือเครื่องมือ ดำเนินการผลิตงานพิมพ์หรือแปรรูปอาหาร สิ่งทอ หรืองานไม้ โลหะ และของอื่นๆ รวมถึงสินค้าหัตถกรรม

การปฏิบัติงานในหมวดใหญ่นี้เกิดจากการทำงานด้วยมือ การใช้เครื่องมือที่ขับเคลื่อนด้วยแรงมือ และเครื่องมืออื่นๆ เพื่อช่วยผ่อนแรงและเวลาในการทำงาน รวมถึงการปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น โดยผู้ปฏิบัติงานต้องมีความเข้าใจทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิต รู้จักวัสดุและเครื่องมือที่ใช้ รวมถึงลักษณะและวัตถุประสงค์ของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้

- 71 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างอาคารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ยกเว้น ช่างไฟฟ้า
 - 711 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างอาคารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
 - 712 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการตกแต่งอาคารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
 - 713 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับช่างทาสี, ช่างทำความสะอาดโครงสร้างอาคารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

- 72 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับโลหะ, เครื่องจักรและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- 721 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับช่างโลหะแผ่นและช่างโครงสร้างโลหะ, ช่างทำแบบหล่อโลหะและช่างเชื่อม, และช่างที่เกี่ยวข้อง
- 722 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับช่างเหล็ก, ช่างทำเครื่องมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- 723 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับช่างเครื่องและซ่อมบำรุงเครื่องจักรกล
- 73 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรม และงานการพิมพ์
- 731 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานหัตถกรรม
- 732 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์
- 74 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์
- 741 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับช่างติดตั้งและช่างซ่อมอุปกรณ์ไฟฟ้า
- 742 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับช่างติดตั้งและซ่อมบำรุงอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และอุปกรณ์การสื่อสารโทรคมนาคม
- 75 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปอาหาร, งานไม้, เครื่องแต่งกายและงานที่ต้องใช้ฝีมือ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- 751 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปอาหารและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- 752 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการอัดน้ำยาและอบไม้, การทำเฟอร์นิเจอร์ไม้และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- 753 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการตัดเย็บเครื่องแต่งกายและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- 754 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฝีมืออื่นๆและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

หมวดใหญ่ 8 ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ และผู้ประกอบเครื่องจักรและอุปกรณ์

ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการควบคุมและติดตามดูการทำงานของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานอุตสาหกรรมและเกษตรกรรม ณ จุดที่เครื่องจักรทำงานหรือโดยจากจุดอื่น ปฏิบัติงานด้านการบังคับหรือขับเคลื่อนรถไฟ ยานยนต์ และเครื่องจักรและอุปกรณ์ชนิดเคลื่อนที่ได้ รวมถึงปฏิบัติงานด้านการประกอบชิ้นส่วนอุปกรณ์ตามรายละเอียดคุณสมบัติหรือขั้นตอนที่กำหนด

การปฏิบัติงานในหมวดใหญ่นี้ใช้ประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจในการทำงานของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในงานอุตสาหกรรมหรือเกษตรกรรม รวมถึงความสามารถในการดูแลจัดการให้เครื่องจักรทำงานและสามารถปรับตัวให้เข้ากับนวัตกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

- 81 ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ชนิดติดตั้งประจำที่
- 811 ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการทำเหมืองแร่และการแปรรูปแร่
- 812 ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการแปรรูปโลหะและการตกแต่งโลหะ
- 813 ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิตผลิตภัณฑ์ทางเคมีและผลิตภัณฑ์การถ่ายภาพ
- 814 ผู้ควบคุมเครื่องจักรผลิตผลิตภัณฑ์ยาง, พลาสติกและกระดาษ
- 815 ผู้ควบคุมเครื่องจักรผลิตผลิตภัณฑ์สิ่งทอ, ขนสัตว์ และหนังสัตว์
- 816 ผู้ควบคุมเครื่องจักรผลิตผลิตภัณฑ์อาหารและผู้ควบคุมเครื่องจักรผลิตผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- 817 ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ในการผลิตไม้และการผลิตกระดาษ

- 818 ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ชนิดติดตั้งประจำที่อื่นๆ
- 82 ผู้ประกอบเครื่องจักรและอุปกรณ์
- 821 ผู้ประกอบเครื่องจักรและอุปกรณ์
- 83 ผู้ชำนาญยนต์และผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์เคลื่อนที่ได้
- 831 พนักงานขับห้วงจักร และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
- 832 ผู้ขับรถยนต์ ผู้ขับรถตู้และผู้ขับรถจักรยานยนต์
- 833 ผู้ขับรถบรรทุกขนาดใหญ่และผู้ขับรถโดยสารประจำทาง
- 834 ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์เคลื่อนที่

หมวดใหญ่ 9 ผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน

ปฏิบัติงานประจำวันง่ายๆ ที่ใช้แรงกายเป็นหลัก หากมีการใช้เครื่องมือก็จะเป็นเครื่องมือชนิดใช้มือถือ เช่น ทำความสะอาด ช่วยงานในครัว รับ-ส่งสินค้าและเอกสาร ขนกระเป่าเดินทางและสัมภาระ เก็บและคัดแยกขยะ ปฏิบัติงานง่ายๆ ด้านการเกษตร ประมง ล่าสัตว์ บรรจุผลิตภัณฑ์ลงหีบห่อ รวมถึงให้บริการต่างๆ ตามถนน

ทั้งนี้มีการปรับปรุงใหม่เนื่องจาก

เป็นอาชีพในกลุ่ม informal sector ซึ่งจัดประเภทอาชีพให้มีความละเอียดของอาชีพจาก ISCO - 1988 มากขึ้น จากเดิมที่มี 3 หมวด ได้แตกออกเป็น 6 หมวดย่อย ดังนี้

- 91 ผู้ทำความสะอาดและผู้ช่วย
 - 911 คนรับใช้, ผู้ทำความสะอาดในโรงแรมและสำนักงาน
 - 912 ผู้ทำความสะอาดยานพาหนะ, ผู้ทำความสะอาดกระจก, ผู้ซัก-รีดเสื้อผ้าด้วยมือ และผู้ทำความสะอาดอื่นๆ
- 92 ผู้ใช้แรงงานด้านการเกษตร ป่าไม้ และการประมง
 - 921 ผู้ใช้แรงงานด้านการเกษตร ป่าไม้ และการประมง
- 93 ผู้ใช้แรงงานในเมืองแร่, ผู้ใช้แรงงานด้านก่อสร้าง, ผู้ใช้แรงงานในอุตสาหกรรมการผลิตและผู้ใช้แรงงานขนส่ง
 - 931 ผู้ใช้แรงงานในเมืองและผู้ใช้แรงงานด้านก่อสร้าง
 - 932 ผู้ใช้แรงงานในอุตสาหกรรมการผลิต
 - 933 ผู้ใช้แรงงานด้านการขนส่งและผู้ใช้แรงงานในคลังสินค้า
- 94 ผู้ช่วยประกอบอาหาร
 - 941 ผู้ช่วยประกอบอาหาร
- 95 ผู้ประกอบอาชีพด้านการขายและบริการตามถนนและผู้ประกอบอาชีพด้านการขายและบริการที่เกี่ยวข้อง
 - 951 ผู้ประกอบอาชีพด้านการบริการตามถนนและผู้ประกอบอาชีพด้านการบริการที่เกี่ยวข้อง
 - 952 ผู้จำหน่ายสินค้าตามถนน (ยกเว้นอาหาร)
- 96 ผู้เก็บขยะและอาชีพงานพื้นฐานอื่นๆ
 - 961 ผู้เก็บขยะ
 - 962 ผู้ปฏิบัติงานอาชีพพื้นฐานอื่นๆ

หมวดใหญ่ 0 กองกำลังทหารติดอาวุธ

ปฏิบัติงานทุกอย่างที่เป็นงานของสมาชิกทหารต้องปฏิบัติ โดยที่สมาชิกทหารคือ บุคคลที่ทำหน้าที่รับใช้ชาติในกองทัพต่างๆ ทั้งนี้รวมถึงกองกำลังสนับสนุนต่างๆ ไม่ว่าจะโดยสมัครใจหรือจากการบังคับ และบุคคลที่ไม่สามารถที่จะได้รับการจ้างงานจากพลเรือนโดยอิสระและอยู่ภายใต้กฎระเบียบข้อบังคับของกองทัพ รวมถึงสมาชิกทั่วไปในกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ และการบริการด้านการทหารอื่นๆ รวมถึงทหารเกณฑ์ที่เข้ารับการฝึกอบรมหรือเข้ามาทำหน้าที่เฉพาะในช่วงเวลาอื่นๆ

- 01 นายทหารชั้นสัญญาบัตรทุกเหล่าทัพ
 - 011 นายทหารชั้นสัญญาบัตรทุกเหล่าทัพ
- 02 นายทหารชั้นประทวนทุกเหล่าทัพ
 - 021 นายทหารชั้นประทวนทุกเหล่าทัพ
- 03 อาชีพทหารในเหล่าทัพต่างๆ, ตำแหน่งอื่นๆ
 - 031 อาชีพทหารในเหล่าทัพต่างๆ, ตำแหน่งอื่นๆ

2. การเปลี่ยนแปลงใน ISCO 2008 และ TSCO ใหม่ ในระดับ 4 หลัก

การจัดจำแนกประเภทมาตรฐานอาชีพประเทศไทยใหม่จะเกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับกลุ่มอาชีพที่ชัดเจน ดังนี้

กลุ่มอาชีพที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนใน ISCO – 2008

ผู้จัดการ ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย

หัวหน้าคูมงาน (Supervisors)

ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับบริการสุขภาพ

ครู

ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับศิลปะ ความบันเทิง การออกแบบ และกีฬา

วิศวกร

ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการบริหารจัดการเฉพาะด้าน

ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการพิมพ์

ผู้ควบคุมเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร

ผู้จัดการ ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย

กลุ่มอาชีพผู้จัดการ (ยกเว้นผู้จัดการระดับสูงในบริษัทขนาดใหญ่) มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างอาชีพใหม่ เน้นการโดยให้ความสำคัญกับหน้าที่การทำงานที่รับผิดชอบมากกว่าการให้ความสำคัญกับประเภทอุตสาหกรรมของหน่วยงานที่สังกัด โดยไม่พิจารณาว่าจะเป็นผู้จัดการฝ่ายหรือแผนกในสถานประกอบการขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก (ยกเว้นผู้จัดการด้านการเกษตร) การปรับเปลี่ยนโครงสร้างอาชีพใหม่ครั้งนี้ทำให้การจัดประเภทอาชีพ “ผู้จัดการ” ใน ISCO - 2008 ไม่มีความซับซ้อนเหมือนกับ ISCO - 1988

ผู้จัดการ ข้าราชการระดับอาวุโส และผู้บัญญัติกฎหมาย

11 ผู้บริหารระดับสูง, ผู้บัญญัติกฎหมายและข้าราชการระดับอาวุโส

12 ผู้จัดการใหญ่, กรรมการ ด้านการค้าและการบริหาร

13 ผู้จัดการด้านการบริการพิเศษและการผลิต

14 ผู้จัดการด้านการต้อนรับ, การค้าปลีกและผู้จัดการอื่นที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้มีการปรับปรุงโคลงสร้างอาชีพใหม่ ได้แก่

หมวดย่อย 11 ผู้บริหารระดับสูง, ผู้บัญญัติกฎหมายและข้าราชการระดับอาวุโส เป็นผู้ที่มีความเป็นผู้นำและบริหารจัดการองค์กรขนาดใหญ่ มีความซับซ้อนและมีผู้จัดการอยู่ใต้บังคับบัญชา

หมวดย่อย 12 ผู้จัดการใหญ่, กรรมการ ด้านการค้าและการบริหาร เป็นผู้จัดการที่ให้บริการหรือสนับสนุนการทำงานของหน่วยต่างๆ ภายในองค์กร ทั้งนี้อาจเป็นผู้จัดการในหน่วยงานรัฐบาลหรือเอกชน บริษัทขนาดใหญ่หรือขนาดเล็ก

หมวดย่อย 13 ผู้จัดการด้านการบริการพิเศษและการผลิต ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการผลิตสินค้าหรือบริการของหน่วยงาน ซึ่งควรจะมีความรู้ทางวิชาการ และประสบการณ์เกี่ยวกับการประกอบอาชีพในหมวดใหญ่ 2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ

หมวดย่อย 14 ผู้จัดการด้านการต้อนรับ, การค้าปลีกและผู้จัดการอื่นที่เกี่ยวข้อง อาจทำงานทั้งในหน่วยงานขนาดใหญ่และเล็ก แต่ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานขนาดเล็กที่ไม่ค่อยมีจำนวนผู้จัดการมากนัก และไม่ใช้ความรู้วิชาการในระดับผู้ประกอบวิชาชีพ

ผู้จัดการด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง มีการเปลี่ยนแปลงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การเปลี่ยนแปลงในหมวด ผู้จัดการด้านการเกษตร การป่าไม้ และการประมง

ISCO - 1988	ISCO - 2008
1221 ผู้จัดการฝ่ายผลิตและดำเนินงานด้านเกษตรกรรม การลาสัตว์ การป่าไม้และการประมง	1311 ผู้จัดการด้านการเกษตรและการป่าไม้ 1312 ผู้จัดการด้านการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการประมง
1311 ผู้จัดการทั่วไปด้านเกษตรกรรม การลาสัตว์ การป่าไม้และการประมง	61 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตรเพื่อการค้าขาย 62 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการป่าไม้ ประมง และล่าสัตว์เพื่อการค้าขาย

ที่มา. International Standard Classification of Occupations : ISCO - 2008), ILO

หมายเหตุ

อาชีพผู้จัดการ ใน ISCO - 2008 เน้นหน้าที่ที่รับผิดชอบ ไม่เน้นการเป็นผู้จัดการในหน่วยงานขนาดใหญ่หรือเล็ก ยกเว้น ผู้จัดการด้านการเกษตร การป่าไม้ และประมง ถ้าเป็นผู้จัดการในหน่วยงานขนาดใหญ่มีสายการบังคับบัญชาผู้จัดการต่างๆ ภายในหน่วยงานจะจัดประเภทอาชีพไว้ในหมู่ย่อย 1311 และ 1312

กรณี ผู้จัดการฟาร์มขนาดเล็ก จะจัดประเภทอาชีพไว้ในหมวดย่อย 61 หรือ 62 ตามชนิดของกิจกรรม เนื่องจากผู้จัดการฟาร์มขนาดเล็ก ไม่ค่อยได้ใช้ทักษะในการบริหารจัดการหน่วยงาน แต่ใช้ทักษะในการประกอบวิชาชีพด้านการเกษตร การป่าไม้ และประมง

หัวหน้าคูมงาน (Supervisors)

ISCO - 1988 ได้จัดประเภทอาชีพ หัวหน้าคูมงานไว้ในที่เดียวกันกับคนงานที่ตนเองควบคุมดูแล แต่ในความเป็นจริง หัวหน้าคูมงานมีหน้าที่การงานที่ต้องรับผิดชอบมากกว่าคนงาน

ISCO - 2008 จึงได้ปรับปรุงรหัสใหม่ขึ้นในกลุ่มอาชีพ “หัวหน้าคูมงานหรือซูปเปอร์ไวเซอร์” เพื่อแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของระดับการบริหารจัดการทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ ผู้จัดการหัวหน้าคูมงาน และคนงาน

หัวหน้าคูมงาน (Supervisors) ประกอบด้วย 6 รหัสดังนี้

3121 หัวหน้างานเหมืองแร่

3122 หัวหน้างานสายการผลิต

3123 หัวหน้างานก่อสร้าง

3341 หัวหน้าสำนักงาน

5151 หัวหน้างานดูแลความสะอาดและหัวหน้างานแม่บ้านในสำนักงาน โรงแรม และอาคารอื่น ๆ

5222 หัวหน้าคูมงานในร้านค้า

ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

ISCO - 1988 ได้ประกาศใช้มานานเกือบ 20 ปี ทำให้รายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพค่อนข้างล้าสมัยสำหรับผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับการผลิตสินค้าหรือบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT)

ISCO - 2008 ได้ทำการปรับปรุงโดยการจัดทำรหัสอาชีพผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ขึ้นใหม่ จะพบว่าในกลุ่มอาชีพนี้จะมีมากขึ้นในหมวดใหญ่ 2 (ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ) และหมวดใหญ่ 3 (เจ้าหน้าที่เทคนิคและผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านต่างๆ)

25 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

251 นักวิเคราะห์และพัฒนาซอฟต์แวร์ และแอปพลิเคชัน

2511 นักวิเคราะห์ระบบ

2512 นักพัฒนาซอฟต์แวร์

2513 นักพัฒนาเว็บไซต์และมัลติมีเดีย

2514 นักโปรแกรมประยุกต์

2519 นักวิเคราะห์และพัฒนาซอฟต์แวร์ และแอปพลิเคชัน ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

252 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านฐานข้อมูลและเครือข่าย

2521 นักออกแบบและดูแลระบบฐานข้อมูล

2522 ผู้ดูแลระบบ

2523 นักวางระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์

2529 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านฐานข้อมูลและเครือข่าย ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

35 ช่างเทคนิคด้านสารสนเทศและการสื่อสาร

351 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสารสนเทศและการสื่อสารและช่างเทคนิคที่ให้การช่วยเหลือผู้ใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3511 ช่างเทคนิคที่ปฏิบัติงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

3512 ช่างเทคนิคที่ให้การช่วยเหลือผู้ใช้งานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

3513 ช่างเทคนิคด้านระบบและเครือข่ายคอมพิวเตอร์

- 3514 ช่างเทคนิคด้านเว็บไซต์
- 352 ช่างเทคนิคด้านการติดต่อสื่อสารและช่างเทคนิคด้านการกระจายเสียงและภาพ
- 3521 ช่างเทคนิคด้านการกระจายเสียงและภาพ
- 3522 ช่างเทคนิควิศวกรรมการติดต่อสื่อสาร

นอกจากรหัสอาชีพดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีอาชีพเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ในกลุ่มอาชีพอื่นๆ อีกดังนี้

- 1330 ผู้จัดการด้านการบริการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 2152 วิศวกรอิเล็กทรอนิกส์
- 2153 วิศวกรการสื่อสารโทรคมนาคม
- 2166 นักออกแบบเรขศิลป์และออกแบบสื่อดิจิทัล
- 2356 ผู้ฝึกสอนเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2434 พนักงานขายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 7422 ช่างติดตั้งและซ่อมบำรุงอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ

ISCO - 2008 มีการปรับปรุงรหัสอาชีพ และให้คำอธิบายอาชีพเกี่ยวกับบริการสุขภาพ ให้มีรายละเอียดมากขึ้นเพื่อที่จะนำมาใช้ในการจัดทำรายงานเกี่ยวกับกำลังแรงงานด้านบริการสุขภาพ ให้กับองค์การอนามัยโลก (WHO)

อาชีพเกี่ยวกับบริการสุขภาพ ส่วนใหญ่จัดประเภทอาชีพไว้ในหมวดย่อย 22 (ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ) และหมวดย่อย 32 (ผู้ประกอบการวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพ)

- 22 ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพ
 - 221 แพทย์
 - 2211 แพทย์ทั่วไป
 - 2212 แพทย์เฉพาะทาง
 - 222 พยาบาลวิชาชีพและผดุงครรภ์
 - 2221 พยาบาลวิชาชีพ
 - 2222 ผดุงครรภ์
 - 223 แพทย์แผนโบราณและแพทย์ทางเลือก
 - 2230 แพทย์แผนโบราณและแพทย์ทางเลือก
 - 224 ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์
 - 2240 ผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์
 - 225 สัตวแพทย์
 - 2250 สัตวแพทย์
 - 226 ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านสุขภาพอื่นๆ
 - 2261 ทันตแพทย์
 - 2262 เภสัชกร
 - 2263 นักอาชีวอนามัย, นักอนามัยสิ่งแวดล้อมและนักสุขศาสตร์
 - 2264 นักกายภาพบำบัด
 - 2265 นักโภชนาการและผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอาหารเพื่อสุขภาพ

- 2266 นักโสตสัมผัสวิทยาและนักแก้ไขการพูด
- 2267 ผู้ตรวจตาและสายตา และนักทัศนมาตร
- 2269 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสุขภาพ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น
- 32 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ
- 321 ช่างเทคนิคเกี่ยวกับการแพทย์และเภสัชกรรม
- 3211 ช่างเทคนิคเกี่ยวกับเครื่องมือการสร้างภาพทางการแพทย์และเครื่องมือการบำบัดโรค
- 3212 ช่างเทคนิคประจำห้องปฏิบัติการพยาธิวิทยาและช่างเทคนิคประจำห้องปฏิบัติการทางการแพทย์
- 3213 ช่างเทคนิคและผู้ช่วยด้านเภสัชกรรม
- 3214 ช่างเทคนิคทางการแพทย์และช่างเทคนิคทางทันตกรรมประดิษฐ์ (ฟันปลอม)
- 322 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลและการผดุงครรภ์
- 3221 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล
- 3222 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการผดุงครรภ์
- 323 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับแพทย์แผนโบราณและแพทย์ทางเลือก
- 3230 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับแพทย์แผนโบราณและแพทย์ทางเลือก
- 324 ช่างเทคนิคและผู้ช่วยสัตวแพทย์
- 3240 ช่างเทคนิคและผู้ช่วยสัตวแพทย์
- 325 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอื่นๆ
- 3251 ผู้ช่วยทันตกรรมและผู้ช่วยนักบำบัดโรค
- 3252 ช่างเทคนิคเกี่ยวกับเวชระเบียนและสารสนเทศสุขภาพ
- 3253 ผู้ที่ทำงานด้านสุขภาพชุมชน
- 3254 ช่างประกอบแว่นตา
- 3255 ช่างเทคนิคหรือผู้ช่วยด้านกายภาพบำบัด
- 3256 ผู้ช่วยแพทย์
- 3257 ผู้ช่วยผู้ตรวจสอบหรือผู้ช่วยด้านอาชีวอนามัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 3258 ผู้ปฏิบัติงานในรถพยาบาล
- 3259 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอื่นๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น
- 53 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่วนบุคคล
- 531 พนักงานดูแลเด็กและครูผู้ช่วย
- 5311 พนักงานดูแลเด็ก
- 5312 ครูผู้ช่วย
- 532 พนักงานดูแลส่วนบุคคลด้านสุขภาพ
- 5321 ผู้ช่วยงานดูแลสุขภาพ
- 5322 พนักงานดูแลสุขภาพตามบ้าน
- 5329 พนักงานดูแลส่วนบุคคลด้านสุขภาพ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

นอกจากหมวดย่อย 22, 32 และ 53 ผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับบริการสุขภาพ ยังมีรหัสอาชีพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีก 3 รหัสที่จัดอยู่ในกลุ่มผู้ประกอบวิชาชีพเกี่ยวกับบริการสุขภาพ ดังนี้

1342 ผู้จัดการด้านดูแลสุขภาพ

1343 ผู้จัดการด้านดูแลผู้สูงอายุ

3344 เลขานุการทางการแพทย์

ISCO - 2008 ได้มีการปรับปรุงรหัสอาชีพกลุ่มผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับบริการสุขภาพเพิ่มขึ้นอีกดังนี้

1. มีการแยกกลุ่มอาชีพแพทย์ทั่วไปและกลุ่มอาชีพแพทย์เฉพาะทางออกอย่างชัดเจน
2. มีการแยกกลุ่มอาชีพพยาบาลและกลุ่มอาชีพผดุงครรภ์ทั้งที่เกี่ยวกับวิชาชีพและผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยการแยกไม่ได้พิจารณาจากวุฒิการศึกษา แต่พิจารณาจากหน้าที่ที่รับผิดชอบ
3. มีการย้ายกลุ่มอาชีพผู้ช่วยแพทย์จากที่จัดประเภทอาชีพไว้ในรหัสอาชีพ 3221 ใน ISCO-1988 มาจัดประเภทอาชีพไว้ใน หมวดใหญ่ 2 (ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ) และหมู่ 224 เนื่องจากการมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบใกล้เคียงกับแพทย์

สัตวแพทย์ รวมถึงผู้ช่วยและผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสัตวแพทย์ จัดประเภทอาชีพไว้กลุ่มอาชีพเดียวกันกับบริการสุขภาพมนุษย์ ทั้งนี้เนื่องจากลักษณะการทำงานและความรู้ที่ใช้มีความใกล้เคียงกัน

ข้อแตกต่างระหว่าง ISCO - 1988 กับ ISCO - 2008 กลุ่มอาชีพผู้ประกอบวิชาชีพด้านบริการสุขภาพและผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้านบริการสุขภาพ มีดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ประจำโรงพยาบาลย้ายมาจาก หมวดใหญ่ 5 (พนักงานบริการและพนักงานขายในร้านค้าและตลาด) นำมาไว้ในหมวดย่อย 32 (ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านบริการสุขภาพ) และได้นำแพทย์ฉุกเฉินมาไว้ด้วยกันเนื่องจากมีหน้าที่การงานที่รับผิดชอบคล้ายคลึงกัน
2. เจ้าหน้าที่เทคนิคด้านอุปกรณ์การแพทย์เทียมและฟันเทียม ย้ายมาจากหมวดใหญ่ 7 (ผู้ปฏิบัติงานในธุรกิจด้านความสามารถทางฝีมือและธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง) นำมาไว้ในหมวดย่อย 32 (ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านสุขภาพ)
3. แพทย์แผนโบราณและแพทย์ทางเลือก ปัจจุบันอาชีพนี้ได้ถูกบรรจุเป็นหลักสูตรหนึ่งของการศึกษาในระดับอุดมศึกษา (Skill Level 4) ไม่แตกต่างจากการศึกษาด้านการแพทย์สมัยใหม่ จึงทำให้เกิดรหัสอาชีพใหม่ 2230 (แพทย์แผนโบราณและแพทย์ทางเลือก) และ 3230 (ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับแพทย์แผนโบราณและแพทย์ทางเลือก) เดิม ISCO - 1988 จัดประเภทอาชีพไว้ในหมู่ 324 (ผู้รักษาโรคด้วยยาแผนโบราณและผู้รักษาโรคด้วยความเชื่อถือศรัทธา)

ครู/อาจารย์

ISCO - 1988 กลุ่มอาชีพครูระดับประถมศึกษาและก่อนประถมศึกษา จัดประเภทอาชีพไว้ 3 กลุ่มอาชีพ คือ หมู่ 233 (ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอนระดับประถมศึกษาและก่อนประถมศึกษา) และหมู่ 331 (ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสอนระดับประถมศึกษา) และ 332 (ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการสอนระดับก่อนประถมศึกษา) ตามวุฒิการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับการจัดประเภทอาชีพ ISCO - 2008 พิจารณาว่าครู ในปัจจุบันต้องสำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษา และปฏิบัติงานในหน้าที่รับผิดชอบที่ใกล้เคียงกันจึงจัดประเภทอาชีพไว้ด้วยกันในหมวดใหญ่ 2 (ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ)

- 23 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน
- 231 อาจารย์มหาวิทยาลัยและอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา
- 2310 อาจารย์มหาวิทยาลัยและอาจารย์สถาบันอุดมศึกษา
- 232 อาจารย์อาชีวศึกษา
- 2320 อาจารย์อาชีวศึกษา
- 233 อาจารย์มัธยมศึกษา
- 2330 อาจารย์มัธยมศึกษา
- 234 ครูประถมศึกษาและครูอนุบาล
- 2341 ครูประถมศึกษา
- 2342 ครูอนุบาล
- 235 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอนอื่นๆ
- 2351 อาจารย์สอนการศึกษาด้วยวิธีพิเศษ
- 2352 ครูสอนเด็กพิเศษ
- 2353 ครูสอนภาษาอื่นๆ
- 2354 ครูสอนดนตรีอื่นๆ
- 2355 ครูสอนศิลปะอื่นๆ
- 2356 ผู้ฝึกสอนเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 2359 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการสอน ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น

ผู้ประกอบอาชีพเกี่ยวกับศิลปะ ความบันเทิง การออกแบบ และกีฬา

เนื่องจากนักดนตรีและนักเต้น แบ่งเป็น 2 ระดับขึ้นอยู่กับดนตรีหรือการเต้นที่แสดงมีความเป็นดนตรีคลาสสิกมากหรือน้อยกว่ากันทำให้ไม่สะท้อนถึงความต้องการของอุตสาหกรรมความบันเทิงในยุคปัจจุบัน ISCO - 2008 จึงได้ทำการปรับโครงสร้างอาชีพใหม่ ดังนี้

1. เกิดหมู่ใหม่ขึ้น ได้แก่ 216 (สถาปนิก นักวางผังเมือง นักสำรวจ และนักออกแบบ)
2. เกิดการรวมอาชีพรหัส 245 และ 347 เข้าด้วยกัน
3. เกิดหมู่ใหม่ขึ้น ได้แก่ 264 (นักประพันธ์ นักหนังสือพิมพ์ และนักภาษาศาสตร์) เพื่อทำการแยกกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับนักเขียน นักหนังสือพิมพ์ ล่าม นักแปล และนักภาษาศาสตร์อื่นๆ ออกให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
4. ยังคงรหัสอาชีพของกลุ่มอาชีพผู้ทำงานด้านศิลปะ หมู่ 265 (ผู้สร้างสรรค์งานศิลปะและศิลปินการแสดง) แต่มีการแทรกรหัสอาชีพในรายละเอียดให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น
5. นำรหัสอาชีพ 3471 (มัณฑนากรและนักออกแบบเชิงพาณิชย์) ใน ISCO - 1988 แยกออกเป็น 3 รหัสอาชีพใน ISCO - 2008 ได้แก่
 - 2163 นักออกแบบผลิตภัณฑ์และเครื่องแต่งกาย
 - 2166 นักออกแบบภาพกราฟิกและสื่อผสม (multimedia)
 - 3432 นักออกแบบตกแต่งภายในและมัณฑนากร
6. เกิดกลุ่มอาชีพใหม่ขึ้น ได้แก่ 3423 (ผู้ฝึกสอนและผู้ดูแลโปรแกรมการสร้างสมรรถภาพของร่างกายและการนันทนาการ)
7. เกิดหมู่ใหม่ขึ้น ได้แก่ 343 (ผู้ประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับด้านศิลปะ วัฒนธรรม และการประกอบอาหาร)

วิศวกร

กลุ่มอาชีพวิศวกรมีการปรับปรุงโครงสร้างอาชีพ ดังนี้

1. เกิดกลุ่มอาชีพใหม่ขึ้น ได้แก่ 2141 (วิศวกรอุตสาหกรรมและการผลิต) และ 2143 (วิศวกรสิ่งแวดล้อม)
2. เกิดหมู่ใหม่ขึ้น ได้แก่ 215 (วิศวกรเทคโนโลยีไฟฟ้า) ประกอบด้วย 3 รหัสอาชีพ
 - 2151 วิศวกรไฟฟ้า
 - 2152 วิศวกรอิเล็กทรอนิกส์
 - 2153 วิศวกรโทรคมนาคม

ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการบริหารจัดการเฉพาะด้าน

ISCO - 2008 ได้จัดกลุ่มอาชีพขึ้นใหม่ โดยเพิ่มไว้ในหมวดใหญ่ 1, 2 และ 3 เพื่อจัดประเภทอาชีพที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนา จัดทำ ดำเนินงาน และบริหารจัดการด้านนโยบายและการบริหารงานทั้งของภาครัฐและเอกชน

- 121 ผู้จัดการด้านการบริหารและการบริการทางธุรกิจ
 - 1211 ผู้จัดการด้านการเงิน
 - 1212 ผู้จัดการด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
 - 1213 ผู้จัดการด้านแผนงานและนโยบาย
 - 1219 ผู้จัดการด้านการบริหารและการบริการทางธุรกิจ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น
- 122 ผู้จัดการด้านการพัฒนา, การตลาดและการขาย
 - 1221 ผู้จัดการด้านการการตลาดและการขาย
 - 1222 ผู้จัดการด้านการโฆษณาและการสัมพันธ์
 - 1223 ผู้จัดการด้านวิจัยและพัฒนา
- 242 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านการบริหาร
 - 2421 นักวิเคราะห์และการจัดการองค์กร
 - 2422 นักบริหารจัดการนโยบาย
 - 2423 นักบริหารบุคลากรและนักแนะแนวอาชีพ
 - 2424 นักฝึกอบรมและพัฒนาทีมงาน
- 334 เลขานุการด้านการบริหารและเลขานุการเฉพาะด้าน
 - 3341 หัวหน้าสำนักงาน
 - 3342 เลขานุการด้านกฎหมาย
 - 3343 เลขานุการด้านการบริหารและเลขานุการผู้บริหารระดับสูง
 - 3344 เลขานุการทางการแพทย์

ผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการพิมพ์

ISCO - 2008 ถือว่าผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับการพิมพ์ต้องมีความทันสมัยต่อเทคโนโลยีการพิมพ์ที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน จึงปรับเปลี่ยนโครงสร้างอาชีพให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

- 732 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์
 - 7321 ช่างด้านเทคนิคก่อนการพิมพ์
 - 7322 ช่างพิมพ์
 - 7323 ช่างตกแต่งงานพิมพ์และเข้าเล่ม

ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ และผู้ประกอบเครื่องจักรและอุปกรณ์

กลุ่มอาชีพผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ และผู้ประกอบเครื่องจักรและอุปกรณ์มีการปรับปรุงโครงสร้างอาชีพ ดังนี้

1. กลุ่มอาชีพเกี่ยวกับผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ และผู้ประกอบเครื่องจักรและอุปกรณ์มีความจำเป็นต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างอาชีพเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต จากเดิมควบคุมเครื่องจักรโดยตรงเปลี่ยนมาเป็นควบคุมเครื่องจักรผ่านแผงควบคุม ศูนย์กลางหรือแผงคอนโซล

2. เกิดหมู่ใหม่ขึ้น ได้แก่ 313 (ช่างเทคนิคควบคุมกระบวนการ) ย้ายมาจากหมวดใหญ่ 8 ใน ISCO - 1988 เนื่องจากเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะสูงกว่าที่จัดประเภทอาชีพไว้ในหมวดใหญ่ 8 ดังตารางที่ 6

3. ตารางที่ 6 การเปลี่ยนแปลงในหมวดย่อยผู้ควบคุมเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร

ISCO - 1988	ISCO - 2008
81 ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงาน	81 ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร
82 ผู้ปฏิบัติการเครื่องจักรและ ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	82 ผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ

ที่มา. International Standard Classification of Occupations : ISCO-2008), ILO

มีหมู่ใหม่เกิดขึ้น คือ 313 (ช่างเทคนิคควบคุมกระบวนการ) ย้ายมาจากหมวดใหญ่ 8 ใน ISCO-88 เนื่องจากเป็นอาชีพที่ต้องใช้ทักษะความรู้ที่สูงกว่าที่จะจัดประเภทไว้ในหมวดใหญ่ 8

แนวทางการลงรหัสอาชีพเพื่อใช้ในการจัดเก็บข้อมูลด้านอาชีพที่เกิดการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

ผู้บริหาร เจ้าของกิจการ ผู้จัดการ หัวหน้าทีมงาน/ซูเปอร์ไวเซอร์

นักวิชาการ ผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะทาง

ครู อาจารย์

เลขานุการ เสมียน บัญชี

คนขายสินค้า อาหาร เครื่องดื่ม

เกษตรกร ชาวประมง

ช่างฝีมือ พนักงานควบคุมเครื่องจักร พนักงานควบคุมกระบวนการผลิต

คนงานก่อสร้าง คนขับรถ พนักงานนวด คนงานทำความสะอาด รับจ้าง

ทหาร ตำรวจ อาสาสมัคร

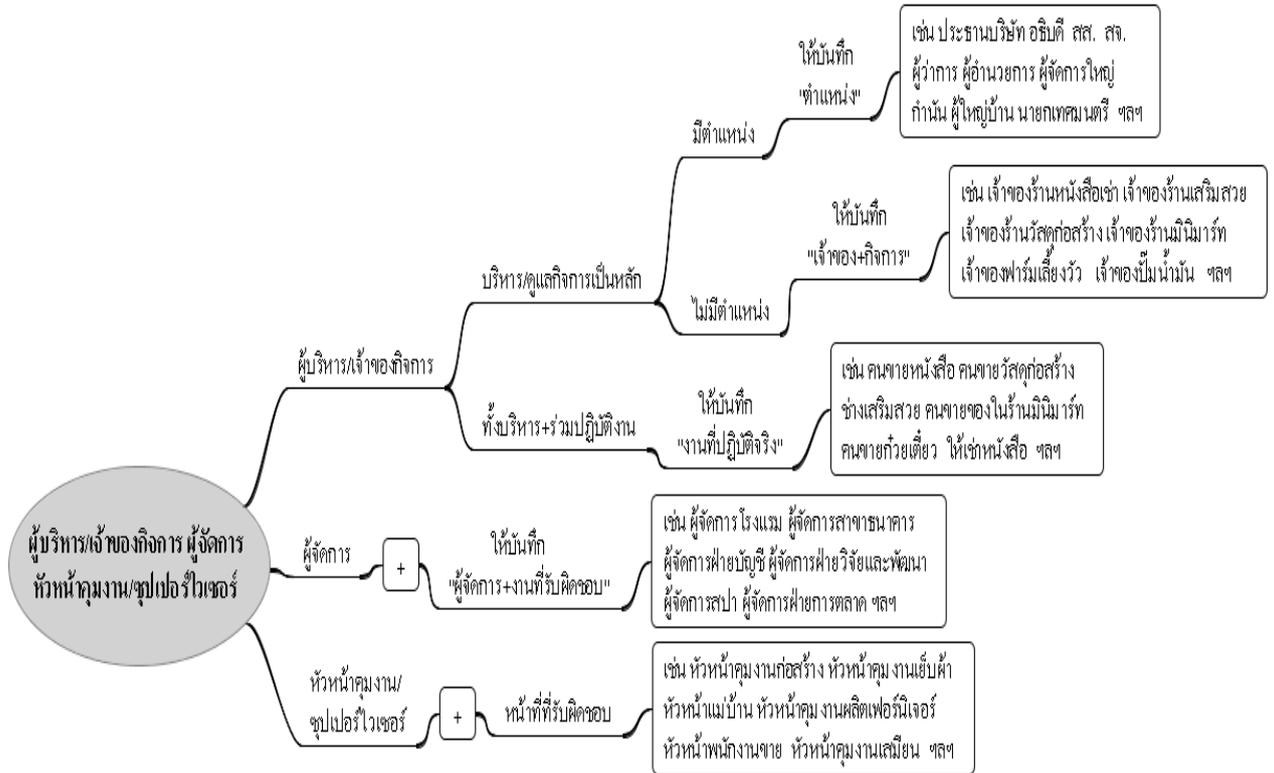
ผู้บริหาร เจ้าของกิจการ ผู้จัดการ หัวหน้าทีมงาน/ซูเปอร์ไวเซอร์

แนวทางการบันทึกเพื่อการลงรหัสอาชีพ มีดังนี้

- กรณีผู้บริหาร / เจ้าของกิจการ แยกเป็น
 - 1.1 บริหารดูแลกิจการเป็นหลัก บวกด้วย มีตำแหน่ง หรือไม่มีตำแหน่ง (ระบุให้ชัดเจน)
 - 1.2 ทั้งบริหารและร่วมปฏิบัติงาน บวกด้วย งานที่ปฏิบัติจริง (ระบุให้ชัดเจน)
- กรณีผู้จัดการ บวกด้วย งานที่รับผิดชอบ

3. กรณีหัวหน้าทีมงาน/ซูเปอร์ไวเซอร์ บวกด้วย หน้าที่ที่รับผิดชอบ (ระบุให้ชัดเจน)
4. ระบุอาชีพ ตามรูปภาพที่ 1

รูปภาพที่ 1 การลงรหัสอาชีพหมวดผู้บริหาร เจ้าของกิจการ ผู้จัดการ หัวหน้าทีมงาน/ซูเปอร์ไวเซอร์

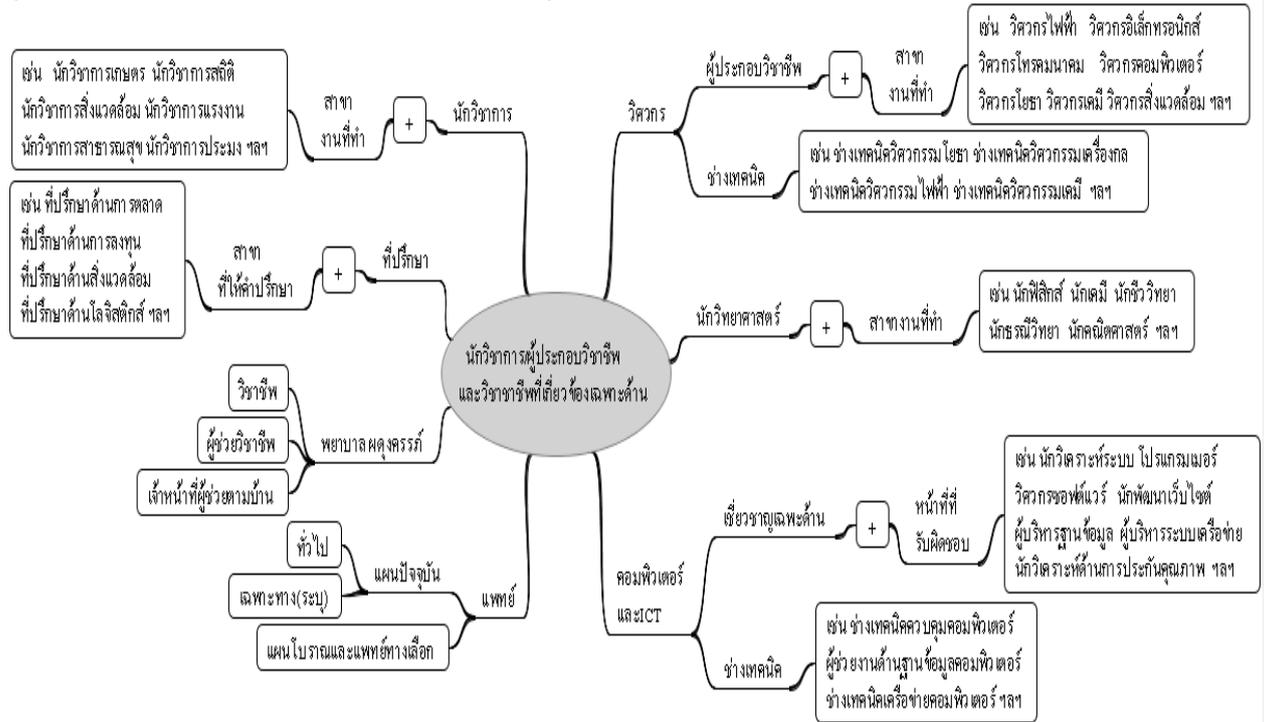

นักวิชาการ ผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะทาง

แนวทางการบันทึกเพื่อการลงรหัสอาชีพ มีดังนี้

1. กรณีนักวิชาการ บวกด้วย สาขางานที่ทำ (ระบุให้ชัดเจน)
2. กรณีที่ปรึกษา บวกด้วย สาขาที่ให้คำปรึกษา (ระบุให้ชัดเจน)
3. กรณีพยาบาลผดุงครรภ์ (ระบุให้ชัดเจน)
4. กรณีแพทย์ (ระบุให้ชัดเจน)
5. กรณีวิศวกร แยกเป็น
 - 5.1 ผู้ประกอบวิชาชีพ บวกด้วย สาขางานที่ทำ (ระบุให้ชัดเจน)
 - 5.2 ช่างเทคนิค (ระบุให้ชัดเจน)
6. กรณีนักวิทยาศาสตร์ บวกด้วย สาขางานที่ทำ (ระบุให้ชัดเจน)
7. คอมพิวเตอร์และ ICT แยกเป็น
 - 7.1 เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน บวกด้วย หน้าที่ที่รับผิดชอบ (ระบุให้ชัดเจน)
 - 7.2 ช่างเทคนิค (ระบุให้ชัดเจน)
8. ระบุอาชีพ ตามรูปภาพที่ 2

รูปภาพที่ 2 การลงรหัสอาชีพหมวดนักวิชาการ ผู้ประกอบวิชาชีพเฉพาะทาง

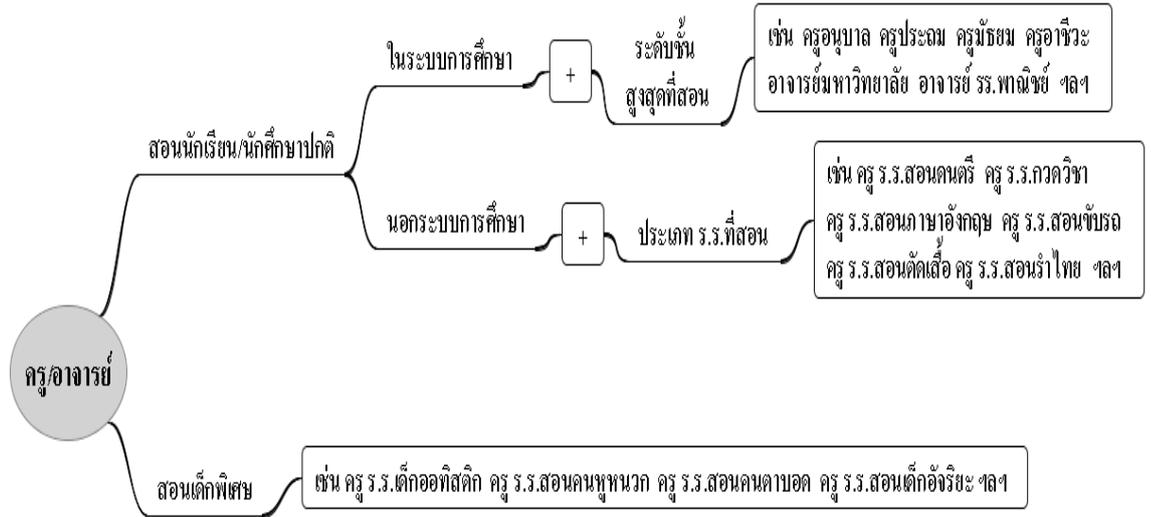

ครู อาจารย์

แนวทางการบันทึกเพื่อการลงรหัสอาชีพ มีดังนี้

1. กรณีสอนนักเรียน / นักศึกษาปกติ แยกเป็น
 - 1.1 ในระบบการศึกษา บวกด้วย ระดับชั้นสูงสุดที่สอน (ระบุให้ชัดเจน)
 - 1.2 นอกกระบบการศึกษา บวกด้วย ประเภทโรงเรียนที่สอน (ระบุให้ชัดเจน)
2. สอนเด็กพิเศษ (ระบุให้ชัดเจน)
3. ระบุอาชีพ ตามรูปภาพที่ 3

รูปภาพที่ 3 การลงรหัสอาชีพหมวดครู อาจารย์

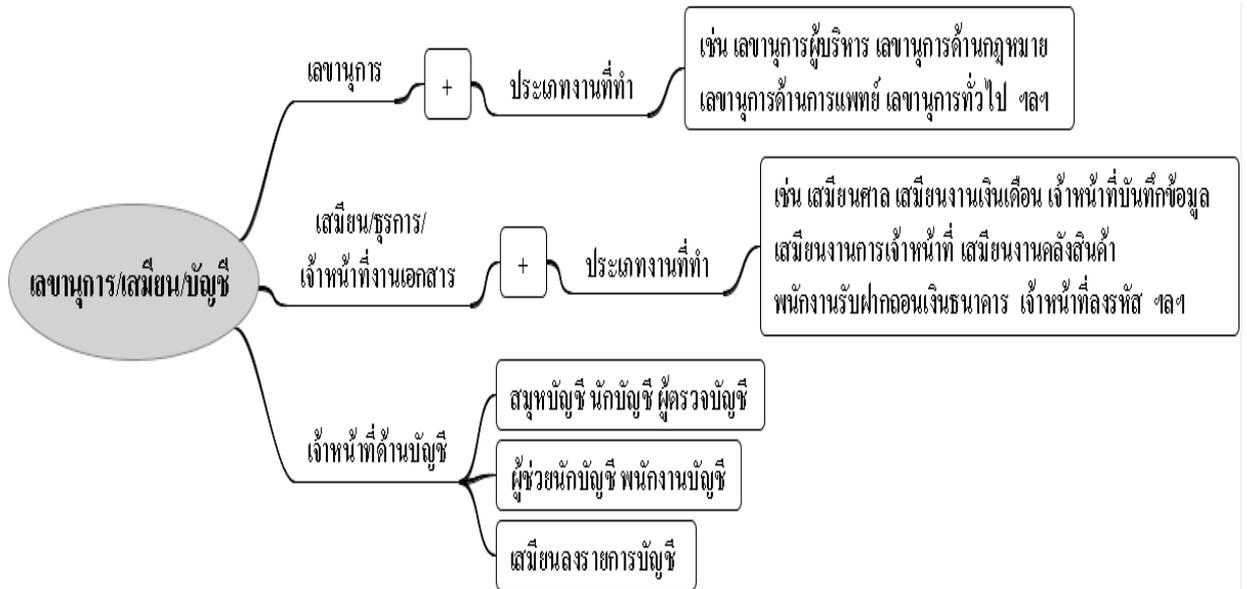

เลขานุการ เสมียน บัญชี

แนวทางการบันทึกเพื่อการลงรหัสอาชีพ มีดังนี้

1. กรณีเลขานุการ บวกด้วย ประเภทงานที่ทำ (ระบุให้ชัดเจน)
2. กรณีเสมียน/ธุรการ/เจ้าหน้าที่งานเอกสาร (ระบุให้ชัดเจน)
3. กรณีด้านบัญชี (ระบุให้ชัดเจน)
4. ระบุประเภทอาชีพ ตามรูปภาพที่ 4

รูปภาพที่ 4 การลงรหัสอาชีพหมวดเลขานุการ เสมียน บัญชี

คนขายสินค้า อาหาร เครื่องดื่ม

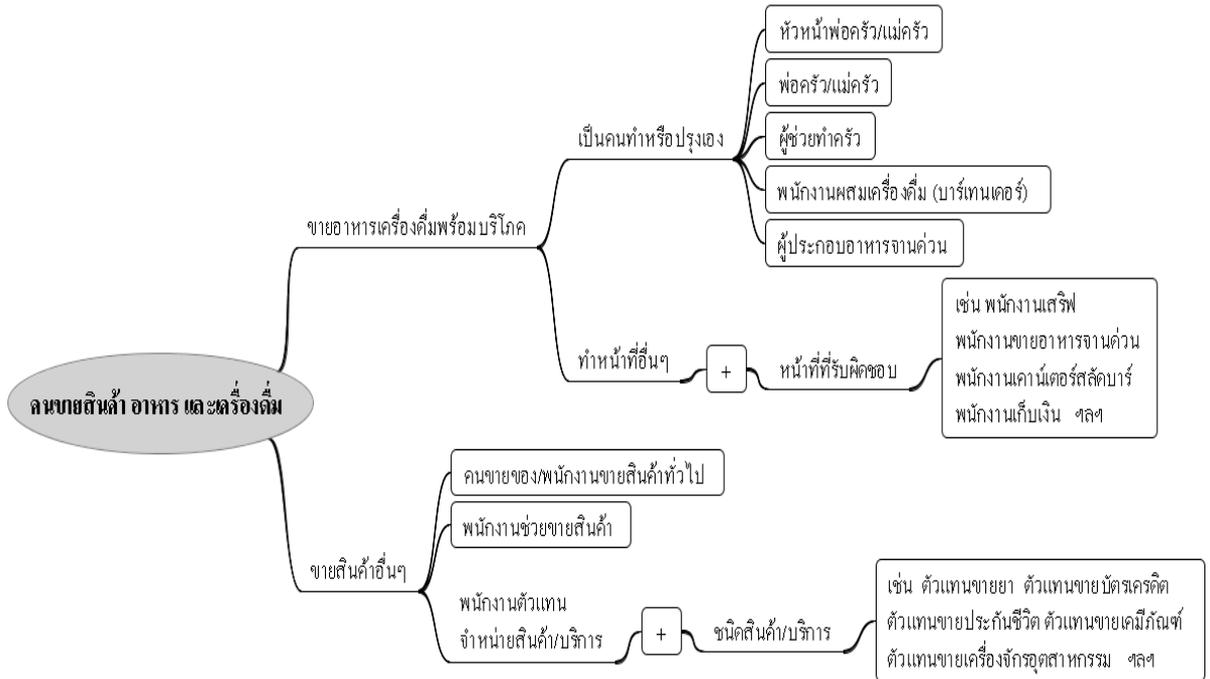
แนวทางการบันทึกเพื่อการลงรหัสอาชีพ มีดังนี้

1. กรณีขายอาหารเครื่องดื่มพร้อมบริโภคน แยกเป็น
 - 1.1 เป็นคนทำหรือปรุงเอง (ระบุให้ชัดเจน)
 - 1.2 ทำหน้าที่อื่น บวกด้วย หน้าที่ที่รับผิดชอบ (ระบุให้ชัดเจน)
2. กรณีขายสินค้าอื่นๆ แยกเป็น

- 2.1 คนขายของ/พนักงานขายสินค้าทั่วไป
- 2.2 พนักงานช่วยขายสินค้า
- 2.3 พนักงานตัวแทนจำหน่ายสินค้า/บริการ บวกด้วย ชนิดสินค้า/บริการ (ระบุให้ชัดเจน)

3. ระบุอาชีพ ตามรูปภาพที่ 5

รูปภาพที่ 5 การลงรหัสอาชีพหมวดคนขายสินค้า อาหาร เครื่องดื่ม

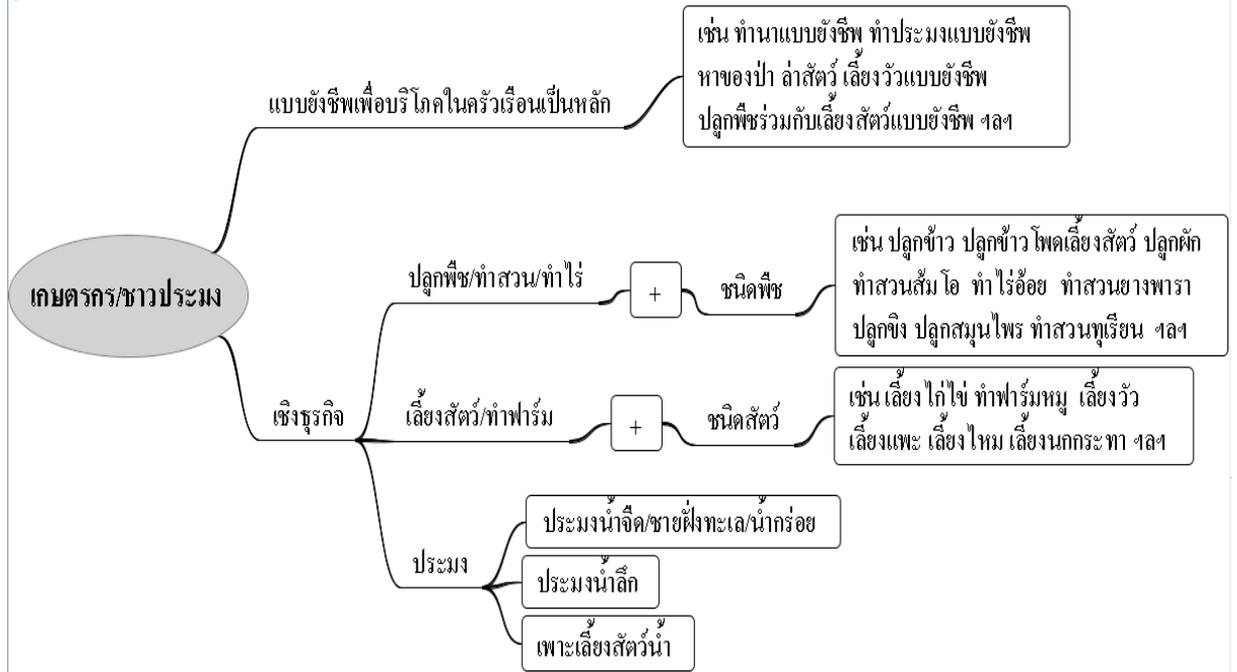

เกษตรกร ชาวประมง

แนวทางการบันทึกเพื่อการลงรหัสอาชีพ มีดังนี้

- 1. กรณีแบบยั้งชีพเพื่อบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก (ระบุให้ชัดเจน)
- 2. กรณีเชิงธุรกิจ แยกเป็น
 - 2.1 ปลูกพืช/ทำสวน/ทำไร่ บวกด้วย ชนิดพืช (ระบุให้ชัดเจน)
 - 2.2 เลี้ยงสัตว์/ทำฟาร์ม บวกด้วย ชนิดสัตว์ (ระบุให้ชัดเจน)
 - 2.3 ประมง (ระบุให้ชัดเจน)
- 3. ระบุอาชีพ ตามรูปภาพที่ 6

รูปภาพที่ 6 การลงรหัสอาชีพหมวดเกษตรกร ชาวประมง

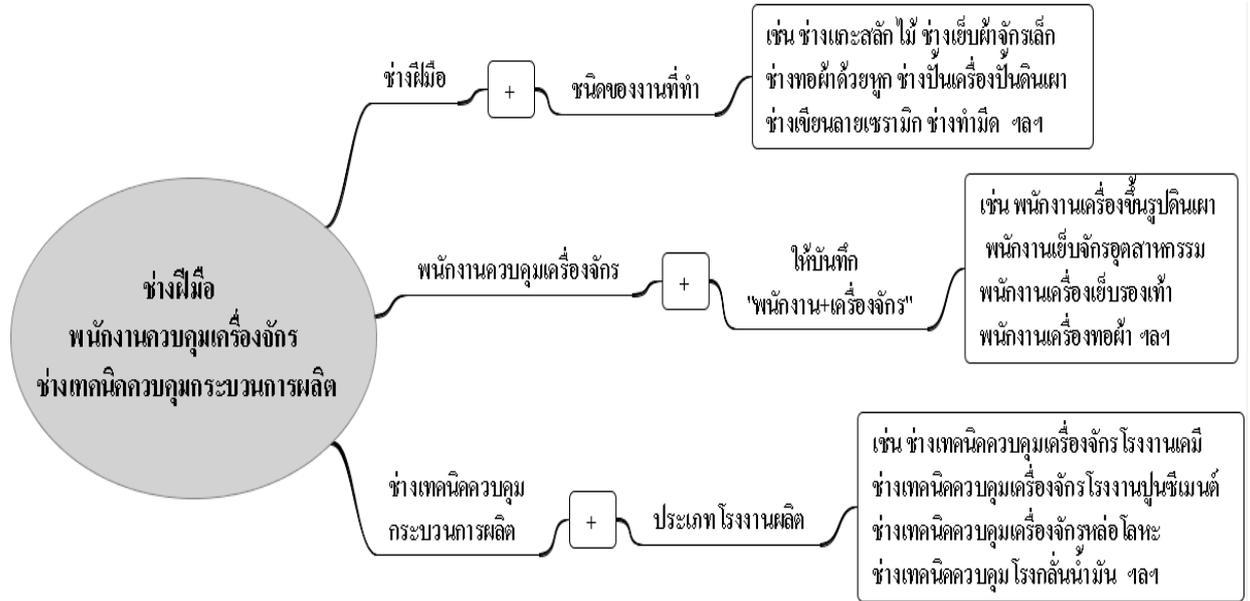

ช่างฝีมือ พนักงานควบคุมเครื่องจักร พนักงานควบคุมกระบวนการผลิต

แนวทางการบันทึกเพื่อการลงรหัสอาชีพ มีดังนี้

1. กรณีช่างฝีมือ บวกด้วย ชนิดของงานที่ทำ (ระบุให้ชัดเจน)
2. กรณีพนักงานควบคุมเครื่องจักร ให้บันทึก “พนักงาน + เครื่องจักร” (ระบุให้ชัดเจน)
3. กรณีช่างเทคนิคควบคุมกระบวนการผลิต บวกด้วย ประเภทโรงงาน (ระบุให้ชัดเจน)
4. ระบุอาชีพ ตามรูปภาพที่ 7

รูปภาพที่ 7 การลงรหัสอาชีพหมวดช่างฝีมือ พนักงานควบคุมเครื่องจักร พนักงานควบคุมกระบวนการผลิต

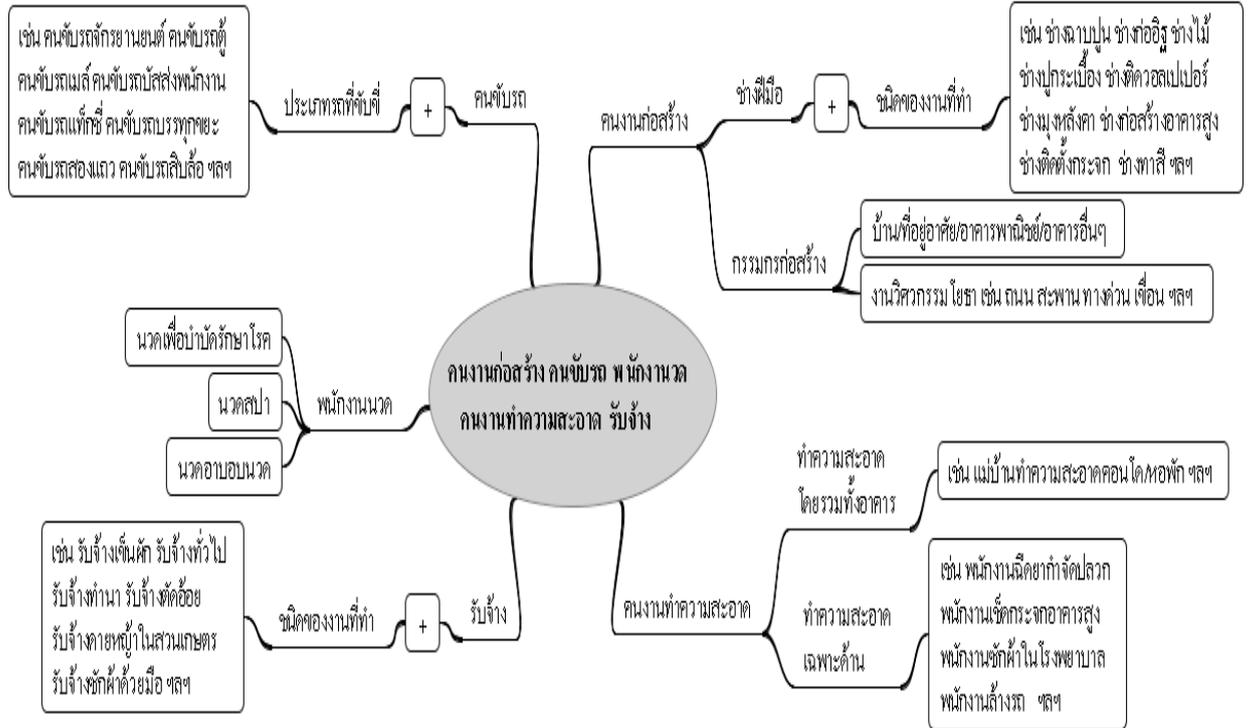

คณงานก่อสร้าง คนขับรถ พนักงานนวด คณงานทำความสะอาด รับจ้าง

แนวทางการบันทึกเพื่อการลงรหัสอาชีพ มีดังนี้

1. กรณีคนขับรถ บวกด้วย ประเภทที่ขับขี่ (ระบุให้ชัดเจน)
2. กรณีพนักงานนวด (ระบุให้ชัดเจน)
3. กรณีรับจ้าง บวกด้วย ชนิดของงานที่ทำ (ระบุให้ชัดเจน)
4. กรณีคณงานก่อสร้าง แยกเป็น
5. ช่างฝีมือ บวกด้วย ชนิดของงานที่ทำ (ระบุให้ชัดเจน)
6. กรรมการก่อสร้าง (ระบุให้ชัดเจน)
7. กรณีคณงานทำความสะอาด แยกเป็น
8. ทำความสะอาดโดยรวมทั้งอาคาร (ระบุให้ชัดเจน)
9. ทำความสะอาดเฉพาะด้าน (ระบุให้ชัดเจน)
10. ระบุอาชีพ ตามรูปภาพที่ 8

รูปภาพที่ 8 การลงรหัสอาชีพหมวดคนงานก่อสร้าง คนขับรถ พนักงานนวด คนงานทำความสะอาด รับจ้าง

ทหาร ตำรวจ อาสาสมัคร

แนวทางการบันทึกเพื่อการลงรหัสอาชีพ มีดังนี้

1. กรณีทหาร ให้บันทึก “ยศ” (ระบุให้ชัดเจน)
2. กรณีอาสาสมัคร บวกด้วย หน้าที่ที่รับผิดชอบ (ระบุให้ชัดเจน)
3. กรณีตำรวจ บวกด้วย หน้าที่ที่รับผิดชอบ (ระบุให้ชัดเจน)
4. ระบุประเภทอาชีพ ตามรูปภาพที่ 9

รูปภาพที่ 9 การลงรหัสอาชีพหมวดทหาร ตำรวจ อาสาสมัคร

สรุปการเปลี่ยนแปลงการจัดประเภทมาตรฐานสากล ระหว่าง ISCO - 1988
(ซึ่งประเทศไทยจัดทำเป็นฉบับ ปี 2544) และ ISCO - 2008 (อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุง)
มีดังนี้

- (1) การปรับโครงสร้างอาชีพในส่วนของอาชีพเกี่ยวกับ “ผู้จัดการ” ระหว่างผู้จัดการบริษัทในหมวด 12 กับผู้จัดการทั่วไปในหมวด 13
- (2) การปรับปรุงโครงสร้างอาชีพในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- (3) การปรับปรุงโครงสร้างอาชีพและยกระดับผู้ประกอบการบริการด้านสุขภาพให้ละเอียดและสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการทำรายงานข้อมูลด้านสุขภาพระหว่างประเทศ
- (4) การปรับปรุงโครงสร้างอาชีพผู้ประกอบการอาชีพเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติงานในสำนักงานเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบจาก ICT ที่มีต่ออาชีพเกี่ยวกับการธุรกรรมมากขึ้น
- (5) การจัดทำคำอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพการเกษตรให้ชัดเจนขึ้น
- (6) การจัดทำคำอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับอาชีพที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารและงานบริการลูกค้า รวมถึงด้านการท่องเที่ยว
- (7) การจัดกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ให้ถูกต้อง
- (8) การขยายขอบเขตอาชีพในภาค Informal Sector ที่จัดประเภทไว้ในหมวดใหญ่ 9 (ผู้ประกอบการพื้นฐาน) ให้มากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงหลักระหว่าง ISCO - 1988 และ ISCO - 2008 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนกลุ่มอาชีพในแต่ละระดับระหว่าง ISCO - 2008 กับ ISCO - 1988

หมวดใหญ่	หมวดย่อย	หมู่	หน่วย
1 ผู้จัดการ	4 (3)	11 (8)	30(33)
2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	6 (4)	27(18)	92(55)
3 นักเทคนิค ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	5 (4)	21(21)	84(73)
4 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ	4 (2)	8 (7)	29(23)
5 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการและการขาย	4 (2)	13 (9)	40(23)
6 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตร ประมง และป่าไม้	2 (2)	6 (6)	15(17)
7 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฝีมือ	5 (4)	14(16)	66(70)
8 ผู้ควบคุมเครื่องจักรโรงงานและเครื่องจักร และผู้ปฏิบัติงานด้านการประกอบ	3 (3)	14(20)	44(70)
9 ผู้ประกอบอาชีพพื้นฐาน	6 (3)	11(10)	33(25)
0 ผู้ประกอบอาชีพทหาร ตำรวจในเหล่าทัพต่างๆ	3 (1)	3(1)	3 (1)
รวม	43 (28)	130(116)	436(390)

*หมายเหตุ ISCO - 2008 (ISCO - 1988)

ที่มา. International Standard Classification of Occupations : ISCO-2008), ILO

เกณฑ์การจัดแบ่งระดับการศึกษาตามการจำแนกประเภทอาชีพที่ใช้ประกอบการ การจัดกลุ่ม มีดังนี้

	<u>หมวดใหญ่</u>	<u>หมวดย่อย</u>	<u>หมู่</u>	<u>หน่วย</u>	<u>ระดับทักษะ</u> <u>/การศึกษา</u>
1	ผู้บัญญัติกฎหมาย ข้าราชการระดับอาวุโส ผู้จัดการ	3	8	33	-
2	ผู้ประกอบการวิชาชีพด้านต่าง ๆ	4	18	55	4
3	ช่างเทคนิคสาขาต่าง ๆ และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	4	21	73	3
4	เสมียน , เจ้าหน้าที่	2	7	24	2
5	พนักงานบริการ พนักงานขายในร้านค้า และตลาด	2	9	23	2
6	ผู้ปฏิบัติงานมีฝีมือด้านการเกษตรและประมง	2	6	17	2
7	ผู้ปฏิบัติงานมีฝีมือในธุรกิจต่าง ๆ	4	16	70	2
8	ผู้ปฏิบัติการด้านเครื่องจักรในโรงงานและผู้ปฏิบัติ งานด้านการประกอบ	3	20	70	2
9	อาชีพงานพื้นฐาน	3	10	25	1
0	ทหาร	1	1	1	-

* หมายเหตุ ในหมวดใหญ่ 1 และ 0 ไม่ได้กำหนดระดับการศึกษาไว้ เนื่องจากกลุ่มอาชีพในสาขาทั้ง 2 มีความแตกต่างกันมากจนทำให้ไม่สามารถจะสร้างความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพได้

หลักการจัดทำโครงสร้างการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) 2563

ตาราง หลักการจัดทำโครงสร้างการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ (ประเทศไทย) ฉบับปรับปรุงใหม่

โครงสร้าง	คำอธิบาย
หมวดใหญ่ (major)	เป็นกลุ่มอาชีพที่ใหญ่ที่สุด จัดแบ่งออกเป็น 10 หมวดใหญ่ แทนด้วยเลขรหัสหลักที่ 1
หมวดย่อย (sub major)	เป็นกลุ่มอาชีพที่แบ่งย่อยจากหมวดใหญ่ จัดแบ่งออกเป็น 43 หมวดย่อย แทนด้วยเลขรหัส หลักที่ 1 และ 2
หมู่ (group)	เป็นกลุ่มอาชีพที่แบ่งย่อยจากหมวดย่อย จัดแบ่งออกเป็น 130 หมู่ แทนด้วยเลขรหัสหลักที่ 1 ถึง 3
หน่วย (unit group)	เป็นกลุ่มอาชีพที่แบ่งย่อยจากหมู่ จัดแบ่งออกเป็น 436 หน่วย แทนด้วยเลขรหัสหลักที่ 1 ถึง 4
อาชีพในหน่วยใหญ่	เป็นชื่ออาชีพที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะอาชีพ ซึ่งบุคคลนั้นทำอยู่ในแต่ละประเภทอุตสาหกรรม แทนด้วยเลขรหัส 3 หลัก โดยแยกตัวเลขออกจาก 4 หลักแรกด้วย จุดทศนิยม เริ่มตั้งแต่ .000
อาชีพในหน่วยย่อย	เป็นชื่ออาชีพที่จำแนกย่อยจากอาชีพในหน่วยใหญ่โดยจะแสดงถึงลักษณะอาชีพที่จำแนกออกเป็นส่วน ๆ ชัดเจนขึ้นแทนด้วยเลขรหัส 2 หลัก เริ่มตั้งแต่ 00 โดยเริ่มนับต่อจากรหัส 3 หลักของเลขรหัสอาชีพในหน่วยใหญ่
กลุ่มอาชีพ	เป็นชื่ออาชีพที่จำแนกย่อยจากอาชีพในหน่วยย่อยและแสดงถึงลักษณะอาชีพที่ชัดเจนจำกัดขึ้นแทนด้วยเลขรหัส 2 หลัก เริ่มตั้งแต่ 00 โดยเริ่มนับต่อจากรหัส 2 หลักของเลขรหัสอาชีพในหน่วยย่อย
อาชีพ	เป็นหน่วยที่เล็กที่สุด จำแนกย่อยจากกลุ่มอาชีพ แทนด้วยเลขรหัส 2 หลัก เริ่มตั้งแต่ -00 โดยเริ่มนับต่อจากรหัส 2 หลักของเลขรหัสกลุ่มอาชีพ ซึ่งตัวอาชีพถูกจัดรวมเข้าไว้ในกลุ่มอาชีพ

ตาราง จำนวนกลุ่มอาชีพในแต่ละระดับระหว่าง ISCO - 2008 กับ ISCO - 1988

หมวดใหญ่	หมวด ย่อย	หมู่	รหัส อาชีพ
1 ผู้จัดการ	4 (3)	11 (8)	30(36)
2 ผู้ประกอบวิชาชีพด้านต่างๆ	6 (4)	27(18)	90(55)
3 ช่างเทคนิคและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	5 (4)	20(21)	82(73)
4 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานธุรการ	4 (2)	8 (7)	29(24)
5 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการและการขาย	4 (2)	13 (9)	40(23)
6 ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือด้านการเกษตร ประมง และป่าไม้	3 (2)	9 (6)	18(17)
7 ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ฝีมือและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง	5 (4)	14(16)	66(70)
8 ผู้ควบคุมเครื่องจักรและอุปกรณ์ และผู้ประกอบเครื่องจักรและอุปกรณ์	3 (3)	14(20)	40(70)
9 ผู้ประกอบอาชีพงานพื้นฐาน	6 (3)	11(10)	33(25)
0 อาชีพทหารในเหล่าทัพต่างๆ	3 (1)	3(1)	3 (1)
รวม	4 3	130(116)	431(394)
	(28)		

*หมายเหตุ ISCO - 2008 (ISCO - 1988)

ที่มา. International Standard Classification of Occupations : ISCO-2008), ILO

ภาคผนวก ข

คำสั่งกระทรวงแรงงาน

ที่ ๕๑๗ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม เพื่อดำเนินการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมให้ทันสมัยและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม เป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงแรงงานที่ ๖๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงแรงงาน	ประธานกรรมการ
(๒) รองปลัดกระทรวงแรงงาน
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านส่งเสริมขีดความสามารถ
ในการแข่งขันของประเทศ	กรรมการ
(๓) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
(๔) ผู้แทนกระทรวงการคลัง	กรรมการ
(๕) ผู้แทนกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
(๖) ผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
(๗) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
(๘) ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	กรรมการ
(๙) ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
(๑๐) ผู้แทนกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
(๑๑) ผู้แทนกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	กรรมการ
(๑๒) ผู้แทนกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
(๑๓) ผู้แทนกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
(๑๔) ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
(๑๕) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ

คำสั่งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม
ที่ ๑ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม
สาขาอุตสาหกรรมกระดาษ สิ่งพิมพ์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

เพื่อให้การพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขาอุตสาหกรรมกระดาษ
สิ่งพิมพ์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นไปด้วยความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ วรรคสอง (๔) ของคำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ ๕๑๗/๒๕๖๒
ลงวันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ
และอุตสาหกรรม คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม
จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม สาขาอุตสาหกรรมกระดาษ สิ่งพิมพ์
และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	อนุกรรมการ
๓. ผู้แทนกรมวิทยาศาสตร์บริการ	อนุกรรมการ
๔. ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ	อนุกรรมการ
๕. ผู้แทนสำนักงานสถิติแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๖. ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๗. ผู้แทนสมาคมการพิมพ์ไทย	อนุกรรมการ
๘. ผู้แทนสมาคมบรรณาธิการกระดาษลูกฟูกไทย	อนุกรรมการ
๙. ผู้แทนสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้แทนสมาคมอุตสาหกรรมเยื่อและกระดาษไทย	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้แทนสหพันธ์อุตสาหกรรมการพิมพ์ไทย	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้แทนบริษัท สยามกราฟท์อุตสาหกรรม จำกัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนกรมการจัดหางาน	อนุกรรมการ
และเลขานุการ
๑๔. ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม	อนุกรรมการ
และเลขานุการ
๑๕. เจ้าหน้าที่กรมการจัดหางานที่อธิบดีกรมการจัดหางานมอบหมาย
จำนวนสองคน	อนุกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. พิจารณาให้ความเห็นแก่หน่วยงานที่เสนอแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขา
อุตสาหกรรมกระดาษ สิ่งพิมพ์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๒. เสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหาค่าและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการแก้ไขร่างนิยามอาชีพ
และอุตสาหกรรมในสาขาอุตสาหกรรมกระดาษ สิ่งพิมพ์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

๓. รายงานผลการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขาอุตสาหกรรม
กระดาษ สิ่งพิมพ์ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภท
มาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม

๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพ
และอุตสาหกรรมมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุทธิ สุโกศล)

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

เพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม

คำสั่งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม
ที่ ๑๕/๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม
สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และสาขาการสื่อสารและไปรษณีย์

เพื่อให้การพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และสาขาการสื่อสารและไปรษณีย์ เป็นไปด้วยความเหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานสากล อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ วรรคสอง (๔) ของคำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่ ๖๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม คณะกรรมการที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม จึงแต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะทำงานพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และสาขาการสื่อสารและไปรษณีย์ ประกอบด้วย

๑. นายมนู อรรถศิลป์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
๒. นางอาทิตย์ยา สุธาธรรม	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	ประธานคณะทำงาน
๓. นายแสงชัย ชัยจงเจริญสุข	กรมการจัดหางาน	คณะทำงาน
๔. นางนนทลี สิริปัญญาวิทย์	สำนักงานสถิติแห่งชาติ	คณะทำงาน
๕. นายสุทธิศักดิ์ ดันตะโยธิน	สำนักวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม
สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์
และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ	คณะทำงาน
๖. นายศิริชัย กิตติวรพงศ์	สถาบันวิทยากร สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยีแห่งชาติ	คณะทำงาน
๗. นายต้อง ศรีรักษา	สถาบันวิทยากร บริษัท ทีไอที จำกัด (มหาชน)	คณะทำงาน

๘. นางสาวฐะปะนีย์ อัมรินทร์รัตน์
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด	คณะกรรมการ
๙. นายวิเชษฐ์ พลายมาศ
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	คณะกรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาภรณ์ เกียรติสิน
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	คณะกรรมการ
๑๑. นายขุนพงษ์ ไทยอุปลัมภ์
มหาวิทยาลัยรังสิต	คณะกรรมการ
๑๒. หม่อมราชวงศ์นงคราญ ชมพูนุท
สมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารแห่งประเทศไทย (TFIT)	คณะกรรมการ
๑๓. นายมณฑียร เหลืองเดชาอนุรักษ์
สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	คณะกรรมการ
และเลขานุการ
๑๔. นางสาวพลอยรวี เกริกพันธ์กุล
สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	คณะกรรมการ
และเลขานุการ
๑๕. นายพีระ ศรีสองเมือง
สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	คณะกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๖. นางฉวีรญาภา ไชยพราหมณ์
กรมการจัดหางาน	คณะกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. นางสาวดารารัตน์ บุญภูมิ
กรมการจัดหางาน	คณะกรรมการ
และผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. รวบรวมข้อมูลประเด็นความต้องการ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไข
ร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และสาขาการสื่อสารและ
ไปรษณีย์ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๒. สนับสนุนการทำงานในทุกมิติ ด้านการแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขา
เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และสาขาการสื่อสารและไปรษณีย์ ต่อคณะอนุกรรมการพิจารณา
แก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และคณะอนุกรรมการ
พิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม สาขาการสื่อสารและไปรษณีย์

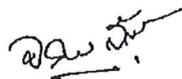
๓. รายงานผลการแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และสาขาการสื่อสารและประชณีย์ ต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และคณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม สาขาการสื่อสารและประชณีย์

๔. เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญ ร่วมให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อประกอบการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรมในสาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และสาขาการสื่อสารและประชณีย์

๕. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลคอนเทนต์ และคณะอนุกรรมการพิจารณาแก้ไขร่างนิยามอาชีพและอุตสาหกรรม สาขาการสื่อสารและประชณีย์ มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายจรินทร์ จักกะพาก)

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

เพื่อปรับปรุงการจัดประเภทมาตรฐานอาชีพและอุตสาหกรรม